

ΧΡΟΝ.

1836

104

PM 2638

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΪΔΕΥΣΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΛΕΞΗ ΔΗΜΑΡΑ

ΕΡΕΥΝΑ
ΑΝΑΔΡΑΣΗ

ΕΡΕΥΝΑ
ΑΝΑΔΡΑΣΗ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ

τῆς

ΑΛΛΗΛΟΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ

ΜΕΘΟΔΟΥ

ΣΜΥΡΝΗ.

παρά

ΑΝΤΩΝΙΩΝ ΠΑΤΡΙΚΙΩΝ

1836

ΜΕΡΟΣ Α.

ΠΕΡΙ ΚΤΙΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΠΡΟΤΟΣΧΟΛΩΝ

Περὶ Κτιρίου.

ΤΟ διὰ τὴν Ἀλληλοδιδασκτικὴν Μέθοδον Σχολεῖον πρέπει νὰ κτίζεται εἰς τόπον ἡσυχον, καὶ νὰ ἦναι χαμόγειον· Τὸ σχῆμα του πρέπει νὰ ἦναι τετράγωνον ἐπίμηκες, τὸ μῆκος ὄχι ποτὲ ὑπερδιπλάσιον τοῦ πλάτους (α) τὸ ὕψος τὸ πρέπει νὰ γίνεται ὅπως 8 πηχῶν.

Τὰ παράθυρα πρέπει νὰ ἦναι μεγάλα, ἀνοιγμένα τὸ ἐν ἄντικρυτῷ ἄλλου, εἰς τὰς δύο μεγαλητέρας παραλλήλους πλευρὰς τοῦ Σχολείου δύομισοὶ πήχεις ἄνω τοῦ ἐδάφους, ἂν ὁμοῦς τύχη καὶ ἦναι χαμηλότερα, τότε πρέπει νὰ βάλῃ τις ἔμπροσθεν τῶν ὑαλίων τοῦ πα-

(α) Ἐάν τὸ Σχολεῖον ἔχη πλάτος 8 πηχῶν, τὸ μῆκος του πρέπει νὰ ἦναι 14 ἢ 16 πηχῶν τὸ πολὺ, ἐπειδὴ ἂν ἦναι μακρύτερον, γίνεται δυσδιόκητον.

ραθύρου, ὅσα εἶναι πλησιέστερα εἰς τὸ ἔδαφος
σανιδία.

Τὸ ἔδαφος εἰς τὰ μεγάλα Σχολεῖα πρέπει
γὰ ἦναι κατηφορικόν, εἰς κάθε τρεῖς πη-
χεις πρέπει νὰ ἦναι ἡ ἔγκλισις τέσσαρας δα-
κτύλους, πρὸς τὸ μέρος τῆς Διδασκαλοκαθέ-
δρας. Ὅσοις ἂν ἡ Σχολεῖον ἔχη μῆκος πηχῶν
15, ἡ ἔγκλισις του πρέπει νὰ ἦναι εἴκοσι τε-
κτοι κὰς δακτύλους, ἂν 18 πηχῶν τὸ μῆκος,
ἡ ἔγκλισις νὰ ἦναι ἓνα πῆχυν.

Ἡ Διδασκαλοκαθέδρα γίνεται ἀνάλογος τῆ
Σχολεῖου εἰς μίαν τῶν μικροτέρων παραλ-
λῆλων πλευρῶν αὐτοῦ, κατὰ πρόσωπον τῶν
καθημένων εἰς τὰ γραφεῖα παιδιῶν. Τὸ ὕψος
της πρέπει νὰ ἦναι ἓνας πῆχυς, ἢ καὶ κατὰ τι
ὑψηλοτέρα. Ἐπάνω εἰς αὐτὴν κάθεται ὁ δι-
δάσκαλος ἔχων καὶ τὸ γραφεῖον του μετὰ τῶν
ἄλλων ἀναγαίων.

Ἡ θύρα πρέπει νὰ ἦναι πλησίον τῆς δι-
δασκαλοκαθέδρας (εἰς τὰ μεγάλα σχολεῖα κάμ-
νουν δύο καὶ τρεῖς ἕως καὶ τέσσαρας θύρας),
διὰ γὰ φυλάττει ὁ διδάσκαλος χωρὶς νὰ με-
ταιρπίζεται τὴν εὐταξίαν τῶν εἰσερχομένων
καὶ ἐξερχομένων μαθητῶν. Τὸ Σχολεῖον
πρέπει νὰ ἔχη αὐλὴν περιτοιχιζομένην, εἰς τὴν
ὁποίαν γίνεται καὶ τὸ πρὸ τῆς διδακτηρίου
προαύλιον, ἔχον καὶ μέρος σκεπασμένον με-
στέγην. διὰ νὰ σιέκωνται τὰ παιδιά κροιοῦν
ἀνότῃ τὸ Σχολεῖον, διὰ νὰ φυλάττωται καὶ
ἀπὸ τὸν ἥλιον καὶ ἀπὸ τὴν βροχὴν. ἢ ἀ-

φίνουν προσέτι καὶ τὰ καλῶδιά των ἐρχόμενα ἐκεῖ. Εἰς μίαν γωνίαν τοῦ προαυλίου θέττεται καὶ πύθος διὰ νερόν ἢ βρύσις (β)

Ἄν τις θελήσῃ νὰ καταλάβῃ πόσα παιδιά ἠμποροῦν νὰ χωρήσουν εἰς ὅποιονδήποτε τόπον, κάμνει ἔτως. Ἄπο' τὸ πλάτος τοῦ δοθησομένου τόπου ἀφαιρεῖ τρεῖς πήχεις καὶ μισόν, οἷοποῖοι ἀρκῶν εἰς ἡμικύκλια, τὴς ἐπιλοίπους τῶν πήχων πολλαπλασιάζει μὲ τὸν ἀριθμὸν δύο, τὸ γινόμενον τοῦ πολλαπλασιασμῆ αὐτῶν θέλ' εἶσθαι ὁ ἀριθμὸς τῶν χωρούντων εἰς καθὲν γραφεῖον. Ἄπο' τὸ δοθὲν μῆκος ἔπειτα ἀφαιρεῖ τοῦλάχιστον ἕξ πήχεις διὰ ἡμικύκλια καὶ Διδασκαλοκαθέδραν. Καὶ ἐπειδὴ εἰς καθένα πῆχυν χωρεῖ ἓν γραφεῖον μὲ τὸ κάθισμά του, καὶ μένει καὶ τόπος διαβάσεως, ὡς πολλαπλασιάσῃ τὴς μένουσας πήχεις ἀπο' τὸ μῆκος, μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰς κάθε γραφεῖον χωρούντων μαθητῶν, καὶ τὸ γινόμενον εἶναι τὸ ζητούμενον. Π χ: ἐδάθη ἓνας τόπος εἴτε ἕχων κτίριον εἴτε μὴ, τὴς ὁποίου τοῦ μῆκος εἶναι πήχεις 20. καὶ τὸ πλάτος 10. πόσοι μαθηταὶ χωρῶν; Ἀφαιρεῖ ἀπο' τὸ πλάτος $3 \frac{1}{2}$ πήχεις καὶ μένουσιν $6 \frac{1}{2}$. Πολλαπλασιάζει

(β) Ἄν δὲ τις ἔχῃ νὰ μεταχειρισθῇ κάμνεν ἄλλο προκτισμένον κτίριον διὰ σχολεῖρον, πρέπει νὰ προσπαθήσῃ ὅσον τὸ δυνατόν νὰ τὸ ἐξομοιωσῇ μὲ τὸ ἄνω σχέδιον.

6 $\frac{1}{2}$ \times 2 καὶ λαμβάνει γινόμενον 13. Ἀφαιρῆ ἔπειτα ἀπὸ τὸ μήκος 6 καὶ μένουσιν 14 πήχεις. Πολλαπλασιάζει λοιπὸν 14 \times 13 καὶ λαμβάνει γινόμενον 182. ὅστις εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν χωρῶντων μαθητῶν.

Σημειώσεις.

Ἐξ ἐξεύρη ὁμοῦς καθεὶς διδάσκαλος ὅτι πάντοτε, ἐξ αἰτίας διαφορῶν αἰτιῶν, λείπει τὸ δέκατον σχεδὸν τῶν μαθητῶν, καὶ δια τῆς εἰς Σχολεῖον 100. μαθητῶν ἠμπορεῖ νὰ δεχθῆ μαθητὰς 110. εἰς σχολεῖον 200 δέχεται 220, καὶ καθεξῆς.

Ἄν δέ τις ὁμοῦς μᾶς ἐρωτήσῃ διὰ 50 ἢ 100 ἢ διὰ 150 παιδιά πόσους πήχεις θέλομεν; τότε ἂν τις π. χ. μᾶς ζητήσῃ τόπων διὰ 80 παιδιά, ὑποθέτομεν, ὅτι ἔχομεν ἐν γραφεῖον χωρῶν μαθητὰς 7. ἐπειδὴ διὰ καθένα μαθητὴν εἴπομεν ὅτι ἀρκεῖ μισὸς πήχυς, τὸ γραφεῖον θέλ' εἶσθαι πήχων τεσσάρων τὸ μήκος. τῶν παιδιῶν ὁ δοθεὶς ἀριθμὸς εἶναι 80. ἂν λοιπὸν διὰ 8 παιδιά θέλομεν ἐν γραφεῖον, διὰ 80 θέλομεν γραφεῖα 10. Εἴπομεν ἄνωθεν, ὅτι διὰ γραφεῖον, κάθισμα καὶ διάβασιν ἀρκεῖ ἕνας πήχυς, λοιπὸν 10 γραφεῖα, πήχεις 10, καὶ 6

δὲ διὰ ἡμικύκλια καὶ Διδασκαλοκαθίδραν γίνε-
ται τὸ μῆκος 16 πηχῶν. Τοῦ δὲ πλάτος, τέσ-
σαρας πήχεις τῶν γραφείων τὸ μῆκος, καὶ 3
1|2. θέλομεν τόπον ἔχοντα πλάτος 7 1|2 πη-
χῶν ἢ 8. καὶ μῆκος 16 πηχῶν. Τοῦ ὁποῖον
εἶναι πήχεις τετραγωνικοὶ.

Περὶ τῶν εἰς τὸ μέσον τοῦ Σχολείου
θειτομένων .

Τραφεῖα καὶ καθίσματα. Ἡ ἐπιφάνεια τῶν
γραφείων κλίνει (γέρνει) σχεδὸν ἓνα δάκτυ-
λον τεκτονικὸν εἰς σχῆμα τῆ κοινῶς λεγομέ-
νου Σκριτορίου. Τοῦ πλάτος του, εἰς τὰς κλάσεις
τῶν ὁποῖων οἱ μαθηταὶ γράφουσιν εἰς τὰς
πλάκας, ὀλίγον τι περισσότερον τῶν 6 δακτύ-
λων, εἰς δὲ τὰς κλάσεις ὅπου γράφουσιν εἰς
χαρτίον, 7 δακτύλους. Τοῦ ἐπάνω μέρους τοῦ
πρώτου γραφείου (τοῦ λεγομένου διαμμίου)
εἰς τὸ ὁποῖον οἱ τῆς πρώτης κλάσεως ἀρχαριοὶ
γράφουσιν ἐπὶ τῆς ἄμμου, δὲν εἶναι παντε-
λῶς κεκλιμένον κ' ἔχει πλάτος 7 δακτύλων.

Τὰ καθίσματα ἔχουν πλάτος ὀλιγώτερον
τῶν 6 δακτύλων. καθὲν τούτων ἔχει ἀπὸ τοῦ
γραφείου του ὀλιγώτερον ἀπὸ ἓνα δάκτυλον
(10) ἀπὸ δὲ τοῦ ὀπισθεν του | σχεδὸν | δακτύ-
12 λους δέκα, οἱ ὁποῖοι εἶναι τόπος διὰ πέ-
ρασμα .

Οἱ Τηλέγραφοι, ὅτι ὄντες ὅλοι εἶναι μι-

κραι σανίδες ἔχουσαι μῆκος δακτύλων 6 και πλάτος ἰσὺς τοῦ 4. αὐταὶ καρφόγονται ἐπάνω εἰς ῥαβδούς, αἵτινες ἔχουν μῆκος πηχῶν δύο και δακτύλων 6. Αὐταὶ στένοντα ἄριστερὰ τῶν γραφείων κατὰ πρόσωπον τῆς Διδασκαλοκαθέδρου, ὥστε νὰ περιστρέφονται ὅταν τις θέλῃ. Αἱ μικραὶ σανίδες ἔχουσιν ἐκάστη ἀπὸ τοῦ ἕν μέρους ἕνα ἀριθμὸν εἴτε ἀραβικόν, εἴτε Ἑλληνικόν ἢ Λατινικόν, ἀπὸ δὲ τοῦ ἄλλο ἕν A , τὸ ὁποῖον σημαίνει Ἀόρθωσιν, ἢ ἕν EZ . τὸ ὁποῖον σημαίνει Ἐξέτασιν. οἱ Τηλέγραφοι δὲ εἶναι μεταθετοὶ και στένεται καθεὶς ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ἄ. γραφείου ἐκάστης κλάσεως.

Εἰς τὸ ὑψηλότερον μέρος και καθόλον τὸ μῆκος καθενὸς γραφείου πλὴν τοῦ διαμμήνου γλύφεται σωλὴν, εἰς τὸν ὁποῖον οἱ μαθηταὶ εἰς καιρὸν ἀναπαύσεως ἀφίνοῦν τὰ πέτροκόνδυλά των, κατὰ μῆκος δὲ τοῦ κατώχειλους καρφόγεται ἕν σανιδίον ὀλιγώτερον πλατὺ τοῦ σανιδίου τοῦ γραφείου, και ὀλιγώτερον χονδρὸν ἀπὸ τὰς πλάκας, διὰ νὰ κρατῇ τὰ ἐπὶ τῶν γραφείων.

Εἰς τὸ ἄνω μέρος τῶν γραφείων, ὅπου οἱ μαθηταὶ γράφουσιν εἰς χαρτίον, ἀνοίγονται τρύπαι στρογγύλαι ἀπέχουσαι ἀπ' ἀλλήλων ἕνα πῆχυν εἰς τὰς ὁποίας θέττονται τὰ καλαμάρια. Ταῦτα τὰ γραφεῖα πρέπει νὰ ἦναι μαυροβαμμένα, και νὰ ἔχωσιν εἰς τὴν εἰς τοὺς Τηλεγράφους ἀντίθετον ἄκραν ἀπὸ ἕν σιγιά-

ρι, διὰ τὴν ἀποθέττονται τὰ τετράδια τῶν μαθητῶν .

Τὸ διάμμιον γραφεῖον, ὅπου οἱ ἀρχαριοὶ χαράσσοσι μὲ τὸν λιχανὸν τὰ γράμματα ἐπι τῆς ἄμμου, ἔχει δύο πήχεις παχυτέρας ἀπὸ μισθὸν δάκτυλον (2|3), οἱ ὅποιοι καρφόνονται καθ' ὄλον τοῦ τὸ μῆκος, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἡ μὲν μία καρφόνεται μὲς ἀπὸ τὸ χεῖλος, τὸ ὑπὸ τὸ μέρος τῶν παιδιῶν δυόμισοι δακτύλους, ἡ δ' ἄλλη εἰς τὸ ἀντικρυ χεῖλος.

Μεταξὺ τριῶν τῶν δύο μακρῶν πηχῶν, εἰς τὰ δύο χεῖλη τὰ κατὰ τὸ πλάτος τοῦ γραφείου, καρφόνονται ὁμοίως ἄλλοι δύο μικροὶ πήχεις, καὶ τοιοῦσιτρόπως σχηματίζεται ἑμβαδὸν ἐνὸς παράλληληγραμμοῦ ἐπιμήκους, εἰς τ' ὁποῖόν ἀπλώνεται ἡ ἄμμος. Εἰς δὲ τὰς δύο ἄκρας τῆ γραφείου κατασκευάζονται δύο συρτάρια, μέσα εἰς τὰ ὁποῖα, διὰ τινὸς χαραγμάδας, πίπτει ἡ περισσεύουσα ἄμμος, ὅταν ἐξομαλιζεῖται μὲ τὸ ὀμαλιστήριο.

Τὸ ὀμαλιστήριο, ὃν ξύλινον, πρέπει νὰ ἔχη μῆκος ἐπιτάμισοι δακτύλους, καὶ πλάτος σχεδὸν πέντε, πᾶχος δὲ περισσοτέρον ἀπὸ δάκτυλον καὶ μίαν λαβὴν ἢ χειρῆλλον. Ἡ εἰς χρῆσιν ἄμμος πρέπει νὰ ἦναι ξηροτάτη, καὶ ἡ ἐπιφάνεια τῆ γραφείου, εἰς τὴν ὁποῖαν ἀπλώνεται νὰ ἦναι μαυροβαμμένη.

Τὸ μῆκος τῶν γραφείων καὶ καθισμάτων ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ πλάτος τῆ διδακτρῆς.

Τὸ ὕψος τῶν γραφείων τῶν μὲν τῆς πρώ-

της κλάσεως είναι 21 δακτύλων, τῶν δὲ τῆς ἀνωτάτης 23 δακτύλων, ἢ ἓνα πῆχυν .

Τὸ δὲ τῶν καθισμάτων ὕψος, τῶν μὲν τῆς πρώτης κλάσεως εἶναι μισὸς πῆχυς. τῶν δὲ τῆς ἀνωτάτης σχεδὸν 14 δακτύλους. Τὸ δὲ τῶν λοιπῶν προχωρεῖ βαθμηδὸν μετὰξὺ τῶν δύο ἄκρων ὄρων .

Τὰ ὑποστηρίγματα τῶν Γραφείων καὶ καθισμάτων γίνονται κατ' ἀναλογίαν τοῦ μήκους αὐτῶν . Π. χ. Γραφεῖον ἔχον μῆκος πηχῶν 7 πρέπει νὰ ἔχη ὑποστηρίγματα 4 καὶ καθηξῆς .

Διὰ νὰ γίνωνται δὲ πλέον σιτερεὰ καὶ ἀκλόνητα τὰ γραφεῖα καὶ καθίσματα, ἐμπορεῖ τις νὰ τὰ συνδέσῃ κάτωθεν μὲ ζεύγματα ἀπὸ μακρὰ ξύλα .

Περὶ τῶν εἰς τὰ περίξ τοῦ διδακτηρίου

θετιομένων .

Τὰ ἡμικύκλια, χρησίμευοντά εἰς τὴν ἀνάγνωσιν κ. τ. λ. ἢ γίνονται ἐκ σιδήρου, ἢ χαρράσσονται εἰς τὸ ἔδαφος ἔχουν δὲ διάμετρον πηχῶν δύο. Ἄν ταῦτα ἦναι σιδηρὰ, βάλλονται περὶ τὴν βάσιν τῆ τοίχου περίξ τῆ διδακτηρίου, καὶ προσαρμόζονται ἕτως, ὥστε ν' ἀνοίγωνται καὶ νὰ κλείωνται ὅταν ἡ χρεία τοῦ καλῆ . Τὰ ἡμικύκλια τὰ σιδηρὰ κρατοῦνται

κλεισμένα ἀπὸ μανδάλους καρφωμένους εἰς τὸν τοῖχον, ὅταν αἱ ἀσκήσεις τῶν μαθητῶν δὲν γίνονται περὶ αὐτὰ. ἀπέχουσι δ' ἀπ' ἀλλήλων ταῦτα ἢ 9 1 2 δακτύλων ἢ 10 ἂν τὸ συγχωρῆ ὁ τόπος. Τριγύρω τῶν ἡμικυκλίων στέκονται τὸ πολὺ 9 παιδιά, καὶ μέσα ἕνας πρωτόσχιλος. Εἰς τὸ μέσον ἕνα πῆχυν καὶ 15 δακτύλους ὑψηλὰ καρφόνεται ἕν καρφὶ διὰ νὰ κρεμᾶται ὁ πρὸς ἀνάγνωσιν πίναξ.

Εἰς ὕψος δύομισοὶ πηχῶν, ὀλόγυρα τῶν τοίχων τῆς διδακτηρίου, καρφόνεται μία ζώνη ξύλινη ἔχουσα καρφία ἐμπηγμένα διὰ νὰ κρεμῶνται αἱ πίνακες τοῦ σχολείου, ἂν ἦναι χρεια, συστάνεται παρομοίως καὶ ἄλλος εἶδος πινάκων ὑπεράνω τῶν πρώτων.

Οἱ μαυροπίνακες ἢ σαριδοπίνακες μαυροβαμμένοι χρησιμεύουσι εἰς τὴν ἀριθμητικὴν, ἔχουν μᾶκρος ἑνὸς πήχεως καὶ δακτύλων 6. καὶ πλάτος 21 δακτύλων. Θέττονται δὲ 19 1 2 δακτύλους ἄνω τοῦ ἐδάφους εἰς τὰ ἡμικύκλια. Καθεὶς αὐτῶν ἔχει εἰς τὸ μέσον του εἰς τὸ ἄνω μέρος ἕν καρφίον διὰ νὰ κρεμᾶσι τὸν πίνακα. Εἰς τὸ ἴδιον ὕψος καὶ δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν καρφόνονται ἄλλα δύο καρφία διὰ νὰ κρεμᾶσι τὸν δείκτην, καὶ τὸ παράσιμον τῆς ὀδηγῆς, ἢ καὶ τὸν πίνακα τῆς ἀριθμητικῆς. Ὁ μαυροπίναξ ἔχει εἰς τὸ ἀνώτατόν του μέρος ἕν σανίδιον τῆς ἰδίου μήκους μετὸν μαυροπίνακα, πλάτους δὲ 1 1 4 τῆς πήχεως διὰ νὰ θέττωνται τεπεσίρια ἢ καὶ βιβλία.

Πλησίον τῆς θύρας θέττεται τὸ σημεῖον τῆς ἐξόδου τῶν ἐχόντων ἀνάγκην μαθητῶν. Εἶναι δὲ καὶ τοῦτο εἰς εἶδος Τηλεγράφου, καὶ ἀντὶ ἀριθμῆ καὶ σημείου διορθώσεως ἔχει τὴν μίαν ἐπιφάνειαν, ἣτις σημαίνει " Ἀδειαν ἐξόδου, λευκὴν, τὴν δ' ἀπαγορευούσαν μαύρην . Οἱ Δεῖχται ἔχουν μῆκος δακτύλων εἴκοσι καὶ εἶναι ὄξεισ ἀπὸ τοῦ ἕν μέρους, μὲ τοῦ ὁποῖον δείχνουν, ἀπὸ δὲ τοῦ ἄλλο ἔχουν τρύπαν διὰ γὰ περνεῖν λωρίον τι διὰ γὰ κρεμῶνται .

" Ἀνωθεν τῆς Διδασκαλοκαθέδρας εἰς τὸν τοῖχον κατασκευάζεται μία θυρίδα εἰς εἶδος εἰκονοστασίου, ὅπου θέττεται εἰκὼν τοῦ Ἰησοῦ. Δεξιόθεν τῆς εἰκόνος τίθεται Πίναξ ἔχων εἰς Σανίδα μαυρισμένην τὰ εἰκοσιτέσσαρα γράμματα Κεφαλαιώδη μὲ βαρῆν ἄσπρην· ἀριστερόθεν δὲ ἄλλος ἰσομεγέθης ἔχων τὰ μικρὰ, καὶ κάτωθεν τρεῖς ἀριθμοὺς. Πρέπει δὲ γὰ ἦναι εἰς εἶδος χειρογραφήματος, καὶ μεγάλα ἀναλόγως τῶ μεγέθους τῶ Σχολείου, διὰ γὰ φαίνονται καὶ ἀπὸ τὰ γραφεῖα τὰ ἀπέχοντα περισσότερο τῶν ἄλλων .

Εἰς τὴν Διδασκαλοκαθέδραν, πρέπει νὰ γίνεται μέρος τι κλειστὸν διὰ νὰ βάλῃ ὁ Διδάσκαλος τ' ἀναγκαῖα . Δηλαδή τὰ διαγραφῆν ὑποδείγματα, πλακοκόνδυλα, μολυβοκόνδυλα, καταλόγους, τεπεσίρια, περιτιθεῖς πίνακας κ. τ. λ .

Εἰς πολλὰ Σχολεῖα εἰς τὸν τοῖχον τῆς Δι-

δασκαλοκαθένδρας κάμουν και βιβλιοθήκην δια τ' αναγκαία του Σχολείου βιβλία .

"Ανωθεν της ιδίας εις τον τοιχον βάλλονται και οι Πίνακες τιμής και Ατιμώσεως, και εις μὲν τον πίνακα της τιμής γραφονται οι εὔτακτοι και επιμελείς μαθηται, εις δὲ τον Μαῦρον της Ατιμώσεως οι Αιακτοι και Αμελείς .

Εις το ἴδιον μέρος κρεμῶνται και τὰ Παράσημα των Πρωτοσχόλων, τὰ ποινικά Παράσημα κ. τ. λ.

Εις τ' Αλληλοδακτικά Σχολεία είναι ἀναγκασιότατοι τέλοχιστον Κατάλογοι δυο, ὅσ' αὐτὸς ὁ μὲν ἕνας λέγεται Μαθηματολόγιον, ὁ ἄλλος Πρόσκλησις. (α) Περὶ αὐτῶν θέλομεν ὁμιλήσειν ἀκολούθως.

Τὰ Κυριώτερα Μαθήματα εις τ' Αλληλοδακτικά Σχολεία είναι Ἀνάγνωσις, Γραφή, και Ἀριθμητική. Προστίθενται και Κατήχησις μικρά, Ἡθική, Γεωγραφία, Ἀρχαὶ Γραμ-

(α) Εἰς μερικά Σχολεία ἔχουν Καταλόγους ἐπιτὰ, δύο τοὺς ἀνωεὶρημένους. Τρίτον τοῦ ἐκ της προσκλήσεως προκύπτοντος Ἀριθμοῦ των Παρόντων και ἀπόντων. Τέταρτον. ἐσόδων και ἐξόδων. Πέμπτον των Μαθητευσομένων. ἕκτον, των ἐπισχεπτιομένων το Σχολεῖον. Ἑβδομον, της διανομής των Βραβείων .

ματικῆς, καὶ ἄλλα τινὰ Μαθημάτια, Στοιχειώδη πρὸς μικρὰν γύξιν τῶν Ἀρχαρίων.

Τὶ πρέπει νὰ κάμνη ὁ Διδάσκαλος διὰν ἀναλαμβάνη Σχολεῖον ἀδιοργάνιστον

Ὅταν τις Διδάσκαλος ἀγαθήν Σχολεῖον ἀδιοργάνιστον, ἀφ᾽ ἐπιμάση τοῦ ὕλιχόν αὐτῆς, κατὰ τῆς ὁποῖου εἶπομεν Κανόνας, ἡ πρώτη φροντίς του πρέπει γὰρ ἦναι γὰρ ἐκλέξῃ δέκα ἢ δώδεκα Μαθητὰς ἀπὸ τὰ πλέον φρόνιμα παιδιὰ, ὅλους τῆτους πρέπει γὰρ τοὺς βάλῃ εἰς τὸ διάμμιον Γραφείου, ἀφ᾽ ἑαυτὸν τῆς μάθῃ νὰ σηκόνωνται καὶ γὰρ κάθονται, ἐπιελῶν αὐτὸς χρέη Πρωτοσχόλου. Ἀφ᾽ δὲ καλῶς διδάξῃ τοὺς εἰς ταύτην τὴν κλάσιν καὶ εἰς τὸ δεύτερον αὐτῆς τμήμα τρῶσς, τῆς διορίζει ἔπειτα νὰ περιέλθωσι τριγύρω τῶν Γραφείων ὡς νὰ ἦτο τὸ Σχολεῖον γεμάτον ἀπὸ Μαθητὰς, καὶ νὰ ἔμελλε νὰ συστήσῃ κλάσεις Ἀναγνώσεως, τοὺς διευθύνει ἔπειτα εἰς τὸ ἡμικύκλιον τῆς πρώτης Κλάσεως, καὶ θέτει ἓνα Πίνακα, σχηματίζει ἡμικύκλιον, καὶ τῆς διδάσκει τῆς τρεῖς τρόπους τῆς Ἀναγνώσεως ταύτης τῆς Κλάσεως, ἔπειτα τῆς ἐμβάζει εἰς τὴν πρώτην Κλάσιν τῆς Ἀριθμητικῆς εἰς τὰ γραφεῖα, καὶ κάμνει ὁ ἴδιος τὸν

Πρωτόσχολον ὑπαγορευτὴν , ἀφ᾽ τῆς ὑπαγορεύσει , τῆς σηκόνει καὶ τῆς ὑπάγει καὶ εἰς τὸ ἡμικύκλιον , τῆς διδάσκει κ' ἐκεῖ τῆς τρόπους τῆς εἰς τὰ ἡμικύκλια Ἀριθμητικῆς . Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τῆς διαβιβάζει ἀλληλοδιαδόχως , ἀπ' ὅλας τὰς κλάσεις τῆς Γραφῆς , Ἀναγνώσεως καὶ Ἀριθμητικῆς , καὶ τῆς γυμνάζει τῆς τρόπους καθεμιᾶς ἐντελῶς . Τοὺς ἀξιωτέρους αὐτῶν τῶν γυμναζομένων τῆς κάμνει ἐρμηνευτὰς (ὀδηγῶς) , καὶ διαιρεῖ τότε τῆς Μαθητὰς εἰς δύο ἡμικύκλια , καὶ ἀφίνει νὰ κάμνουν τὰς ἀσκήσεις οἱ Νέωσι' προβιθασθέντες ὀδηγοὶ , αὐτὸς δὲ ὁ Διδάσκαλος κάμνει τότε τὸν Γενικὸν Πρωτοσχόλον .

Μετὰ μίαν ἢ δύο ἐβδομάδας παραδέχεται ἄλλην εἰκοσάδα μαθητῶν , καὶ τοὺς διατάττει ὑπο' τὴν ὀδηγίαν τῶν προγυμνασθέντων . Ἀφ᾽ οὗτοι γυμνασθῶσιν ὀπωσῶν , ἐκλέγει τῆς ἀξιωτέρους καὶ τῆς κάμνει Γενικὸς Πρωτοσχόλους . Μετὰ μίαν ἢ δύο ἡμέρας δέχεται πάλιν καὶ ἄλλους Μαθητὰς , εἰς δύο ἡμικύκλια , καὶ ἀφίνει νὰ κάμνουν τὰς ἀσκήσεις οἱ νέωσι' προβιθασθέντες ὀδηγοὶ , αὐτὸς δὲ ὁ Διδάσκαλος κάμνει τότε τὸν Γενικὸν Πρωτόσχολον .

Μετὰ μίαν ἢ δύο ἡμέρας παραδέχεται ἄλλην εἰκοσάδα μαθητῶν καὶ τοὺς κατατάττει ὑπο' τὴν ὀδηγίαν τῶν προγυμνασθέντων , ἀφου' δὲ καὶ οὗτοι γυμνασθῶσιν ὀπωσοῦν , ἐκλέγει τοὺς ἀξιωτέρους καὶ τοῦς

κάμνει Γενικός Πρωτοσχόλος. Μετά μίαν ἢ δύο ἡμέρας δέχεται πάλιν καὶ ἄλλους Μαθητὰς, καὶ κάθεξῃς ἄλλους, ἕως οἷον νὰ πληρωθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὸ σχολεῖον χωρούμενων μαθητῶν.

Αὐτὸς εἶναι ὁ τρόπος μὲ τὸν ὅποῖον ἐμπορεῖ τις νὰ ὀργανίσῃ Σχολεῖον Ἀλληλοδιδακτικόν, χωρὶς πολυκόπων, καὶ χωρὶς σύγχυσις. Δὲν εὐδοκίμεῖ δὲ ἂν ἀρχίσῃ εὐθὺς μὲ μέγαν ἀριθμὸν μαθητῶν.

Περὶ Πρωτοσχόλων.

Οἱ Πρωτόσχολοὶ καθὼς εἶπομεν πρέπει νὰ ἦναι ἐκλελεγμένοι ἀπὸ τὰ πλέον ἀξιωτέρω παῖδιά τοῦ Σχολείου, διὰ νὰ διδάσκωσι τοὺς συμμαθητὰς των. Ἀνάγονται δὲ εἰς δύο τάξεις, οἱ μὲν εἶναι Γενικοὶ Πρωτόσχολοὶ δισικῆντες ὅλον τὸ Σχολεῖον ὑπὸ τὴν ἐπιστάσιαν τῆς διδασκάλου· οἱ δὲ εἶναι Μερικοὶ, ὑποκείμενοι εἰς τοὺς Γενικοὺς Πρωτοσχόλους, καὶ ἐπισταιοῦντες μίαν κλάσιν ἢ ἓν μόνον τμήμα. Οἱ ὑπὸ τῶν Γενικῶν Πρωτοσχόλων μερικοὶ εἶσι Πρωτόσχολοὶ διαιρένται εἰς Πρωτοσχόλους ὑπαγορευτὰς, καὶ Πρωτοσχόλους ἐρμηνευτὰς.

Οἱ Γενικοὶ Πρωτόσχολοὶ εἶναι ἕξ, δύο τῆς

Γραφῆς, δύο τῆς Ἀναγνώσεως, καὶ δύο τῆς Ἀριθμητικῆς.

Οἱ μερικοὶ Πρωτόσχολοὶ ὑπαγορευταὶ εἶναι δεκαοκτώ, ἔχον καὶ Πρωτοσχόλους βοηθούς τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς κρέμαται ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν γραφείων. Ἀπὸ τοὺς δεκαοκτὼ ὑπαγορευτάς οἱ ἐννέα ἐργάζονται ἀπὸ τὸ μεσημέριον μιᾶς ἡμέρας ἕως τῆς ἄλλης. Αὐτὸς ἔπειτα διαδέχονται οἱ ἄλλοι. Διορίζονται δ' ἐννέα, ἐπειδὴ αἱ κλάσεις τῆς Γραφῆς καὶ τῆς Ἀριθμητικῆς εἶναι οκτώ, εἰς καθεμίαν ἕνας ὑπαγορευτῆς, καὶ ἕνας εἰς τὸ πρῶτον τμήμα τῆς α. κλάσεως εἰς τὴν ἄμμόν.

Ὁ Ἀριθμὸς τῶν Ἑρμηνευτῶν (τῶν εἰς τὰ ἡμικύκλια ὁδηγῶν) εἶναι ἀδιορίστος, ἐπειδὴ εἰς καθὲν σχολεῖθν ἀναλόγως τῶν σχημάτιζομένων ἡμικυκλίων εἶναι καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν.

Οἱ Μερικοὶ Πρωτόσχολοι, καὶ μάλιστα οἱ τῶν ἡμικυκλίων, δὲν πρέπει νὰ ἦναι καθημέραν οἱ αὐτοί, ἀλλὰ πρέπει ν' ἀλλάζονται τὸ ἁπλοῦστον καθημίαν ἐβδομάδα.

Γενικὸς Πρωτόσχολος εἴπομεν ἔξ, ἀτὰ δύο εἰς καθὲν μάθημα, διὰ νὰ ἐργάζονται οἱ τρεῖς τὴν μιᾶν ἡμέραν, οἱ δ' ἄλλοι τρεῖς τὴν ἄλλην ἀλληλοδιαδόχως.

Κάθεῖς Πρωτόσχολος ἀνάγεται εἰς μίαν Κλάσιν, ἀφ' ἧς τελειώση ἢ ὑπηρεσία του καταθέτει τὸ Παράσημον τῆς ἀξιωματικότητος του εἰς τὸν διωρισμένον τόπον καὶ ὑπάγει εἰς αὐτὴν, τὸ

ἀναλαμβάνει δὲ πάλιν ὅταν ἔλθῃ ἢ εἰς αὐτὸν ἀναγομένη ἐργασία.

Οἱ Γενικοὶ Πρωτόσχολοὶ ἀλλάζονται κατὰ τριμηνίαν, ἢ ἂν ὁ Διδάσκαλος δὲν εὕρισκῃ ἀξίους, κατ' ἑξαμηνίαν.

Ἐπειδὴ ἡ εὐταξία τῆς σχολείου καὶ ἡ πρόοδος τοῦ ἐξαρτῶται ἀπὸ τῆς Πρωτοσχόλου, ὁ Διδάσκαλος χρεωστῆ νὰ βάλῃ ὅλην τὴν ἐπιμέλειαν εἰς τὴν μόρφωσιν αὐτῶν. Τίποτ' ἄλλο παρ' αὐτῆς δὲν εἶναι ἀναγκαιότερον εἰς τὴν πρόοδον τοῦ σχολείου. Πρέπει λοιπὸν πρὸ τῆς παραδόσεως ἢ μετὰ τὴν παράδοσιν, νὰ λαμβάνῃ ὁ Διδάσκαλος κατ' ἰδίαν τῆς ἀξιοτέρους τοῦ Μαθητῆς, καὶ νὰ τοὺς διδάσκῃ τί νὰ κάμνωσι, καὶ πῶς νὰ φέρωνται, νὰ τῆς προγυμνάξῃ τὰ μαθήματα εἰς ὅσα μέλλουν νὰ παραδώσωσιν εἰς τοὺς συμμαθητῆς τῶν, καὶ με συντομίαν νὰ τῆς διδάσκῃ τὰ ἐσιωδέστερα τῆς Μεθόδου, ἐπειδὴ χωρὶς καλῆς καὶ ἀξίης Πρωτοσχόλου, ἀδύνατον εἶναι νὰ εὐδοκίμησῃ Ἀλληλοδιδασκτικὸν σχολεῖον.

Χρῆς τῶν Γενικῶν Πρωτοσχόλων.

Οἱ Γενικοὶ Πρωτόσχολοὶ ἔρχονται μίαν ὥραν πρὸ τῶν Μαθητῶν εἰς τὸ σχολεῖον διὰ νὰ διατάξωσι τὰ τῆς σχολείου. Ὁ γενικὸς

Πρωτόσχολος ὁ διευθύνων τὰς ἀσκήσεις τῆς γραφῆς, χρεωστεῖ προῦ τῆς γραφῆς, νὰ ἐξετάζη, ἂν ὅλα τὰ κινητὰ πρῶγματα ἦναι εἰς τὸν τόπον των, καὶ νὰ προετοιμαζῇ τ' ἀναγκαῖα τῆς γραφῆς, νὰ προσκαλῇ τὺς Πρωτοσκόλους ὑπαγορευτὰς ἐν τέταρτον ὥρας προῦ τῆς εἰσόδου των λοιπῶν Μαθητῶν, νὰ σημειώσῃ τοὺς ἀπόντας ἐξ αὐτῶν καὶ νὰ διορίσῃ ἄλλους εἰς τὸν τόπον των, νὰ διορίσῃ συμβοηθῆς αὐτῶν ἀποῦ τοὺς ἀξιόους Μαθητὰς τῆς γραφῆς κ. τ. λ, ν' ἀρχίζῃ τὴν παράδοσιν εἰς τὴν διορισμένην ὥραν μένων εἰς τὴν Διδασκαλοκαθέδραν, καὶ δίδων τ' ἀναγκαῖα προστάγματα ἐνόσῳ διαρκεῖ ἡ γραφή. Μετὰ τὸ τέλος τῆ Μαθήματος τῆς γραφῆς ἀφῆ οἱ Μαθηταὶ ἀποκατασταθῶσιν εἰς τὰ ἡμικύκλια, σηκόνει τὰ τετράδια τῆ γραψίματος καὶ τὰ βάλει εἰς τὸ διορισμένον μέρος, μετὰ ταῦτα ὑπόγει εἰς τὴν κλάσιν του τῆς Ἀναγνώσεως.

Ὁ Γενικὸς Πρωτόσχολος τῆς Ἀναγνώσεως προτῆ ν' ἀρχήσῃ ἢ ἀνάγνωσις παρατηρεῖ ἂν οἱ Πίνακες τῆς Ἀναγνώσεως ἦναι εἰς τὸν τόπον των. Ἀφῆ δὲ οἱ Μαθηταὶ ἔμβουν εἰς τὴν Ἀνάγνωσιν, προσέχει διὰ νὰ ἐκτελῶσιν οἱ Ἑρμηνευταὶ καλῶς τὰ τῆς Ἀναγνώσεως. Τὸ πρῶτον παρατηρεῖ ἂν ἦναι οἱ ἀναγκαῖοι Πρωτόσχολοι Ἑρμηνευταὶ, καὶ με συντιομίαν ὅσ' ἀνάγονται εἰς τὸ μάθημα τῆς Ἀναγνώσεως.

Ὁ δὲ τῆς Ἀριθμητικῆς χρεωστεῖ νὰ λαμβάνῃ τὴν διοίκησιν τῆ Σχολείου, ὅταν προσ-

καλῶνται οἱ ὑπαγορευταὶ τῆς Ἀριθμητικῆς, να προσέχη ἔν εἰσι ἐπιτελῶσι καλῶς τὰ χρέη των, καὶ να σημειῶνῃ τὴς καλῆς καὶ κακῆς ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐκ τῶν Μαθητῶν, ἐνόσω διαρκεῖ τὸ μάθημα τῆς Ἀριθμητικῆς.

Με συντομίαν καθεὶς τῶν Πρωτοσχόλων ἔχει ὑπὸ τὴν διοίκησιν του, ὅλ' ὅσα ἀνάγονται εἰς τὸ μάθημά του καὶ εἰς τὴν ὑποταγήν του τὴς Πρωτοσχόλους τοῦ Μαθηματός του. Διοικεῖ δὲ τρ' σχολεῖον ἐνόσω παραδίδεται τὸ εἰς αὐτὸν ἀναγόμενον Μάθημα, ἅμα δὲ παύσῃ τὸ Μάθημά του, παύει καὶ ἡ ἐξουσία τε.

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ

Ἐναρξις Πρωτῶν.

Ὅταν ἔλθῃ ἡ διωρισμένη ὥρα τῆς ἐναρξέως, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ἐννάτη τὸ πρωτῆ (ἀπὸ τὴν πρώτην Ἀπριλλίου μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου, ἡ πρωτῆ παράδοσις ἀρχίζει μίαν ὥραν προτιότερα) ὁ Γενικὸς Πρωτόσχολος τῆς Γραφῆς στεκόμενος εἰς τὴν θύραν διὰ τῆς ὁποίας εἰσέρχονται ἐκ τοῦ προαυλίου, φωνάζει **ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΛΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ!** κτυπᾷ ταυτοχρόνως καὶ μίαν τὸν Κώδωνα, μετὰ ταῦτα ἀναβαίνει εἰς τὴν Λιδασκαλοκαθέδραν. Οἱ

Πρωτόσχολοι ὑπαγορευταὶ εὐθὺς τρέχοντες ἀναβαίνουν ἐπὶ τῶν καθισμάτων πλησίον τῶν Τηλεγράφων, καὶ σιρέφουσι τὸ πρόσωπον τῶν τῶν, τὸ ἔχον τὸν Ἀριθμὸν τῆς Κλάσεως, πρὸς τὴν ἀπέναντι ἄκρην τῶν καθισμάτων ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔρχονται οἱ Μαθηταί. Οἱ δὲ Μαθηταὶ κρατῶντες τὰς χεῖρας τῶν ὀπισθεν δεμένας προβαίνουσιν ὁ εἰς ὀπισθεν τῷ ἄλλου μὲ βῆμα, καὶ ἐμβαίνουσιν εἰς τὰς κλάσεις τῆς γραφῆς. σιέκεται δὲ καθεὶς τῶν πλαγίως μιᾶς πλάκας γυρισμένον ἔχων τὸ πρόσωπον εἰς τὸν ὑπαγορευτὴν ἢ βοηθὸν του, προσποιόμενος ὅτι προπατεῖ (ἢ ὁποῖα προσποίησης λέγεται βῆμα σ η μ ε ι ω τ ὸ ν) Αφ᾽ ἔμβεν ὄλοι, συρίζει μίαν φορὰν ὁ Διδάσκαλος, καὶ παύει εὐθὺς τὸ βῆμα. Μετὰ ταῦτα ὁ γενικὸς Πρωτόσχολος τῆς γραφῆς σημαίνει μίαν τὸν Κώδωνα, οἱ Πρωτόσχολοὶ ὑπαγορευταὶ σιεχόμενοι ἔτι ἐπὶ τῶν καθισμάτων γυρίζουν καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ Μαθηταὶ πρὸς τὸν γενικὸν Πρωτόσχολον τῆς γραφῆς σιρέφοντες συγχρόνως καὶ τῶν Τηλεγράφων τῶν τὸ μέρος, τὸ ἔχον τὸν ἀριθμὸν, πρὸς τὴν Διδασκαλοκαθέδραν. Ο γενικὸς Πρωτόσχολος τῆς γραφῆς σημαίνει ἄλλην μίαν τὸν κώδωνα, οἱ Μαθηταὶ ὄλοι σιανρόνουν τὰς χεῖρας τῶν, ὁ Γεν. Πρωτόσχολος τῆς Γραφῆς, ἢ κανεὶς ἄλλος μαθητῆς λέγει τὴν προσευχὴν σεχόμενος κατὰ πρόσωπον τῶν μαθητῶν, οἱ δὲ μαθηταὶ μετὰ τὸ τέλος λέγουσι τὸ Ἀμὴν, καὶ κάμνεται τὸν σιανρόνουν τρεῖς.

Ὁ Γεν. Πρωτόσχολος τῆς Γραφῆς σημαίνει πάλιν τὸν κώδωνα, οἱ μαθηταὶ δένουν ὀπίσω τὰς χεῖρας των, καὶ οἱ ὑπαγορευταὶ καταβαίγουσιν εὐθὺς ὀπο' τὰ καθίσματα. Ὁ γενικὸς Πρωτόσχολος τῆς γραφῆς κινεῖ τὴν δεξιάν του πρὸς τ' ἀριστερὰ, καὶ οἱ Μαθηταί, στρέφονται πρὸς τοὺς ὑπαγορευτοὺς. Ἐκτείνει ἔπειτα τὴν δεξιάν εἰς τὰ ἔμπροσθεν τὴν δ' ἀριστερὰν εἰς τ' ὀπισθεν, αἱ δὲ Μαθηταὶ βάλλουσι τὴν μὲν δεξιάν των εἰς τὸ ὀπισθέν των Γραφεῖον, τὴν δὲ ἀριστερὰν εἰς τὸ ἔμπροσθέν των. σύρει ὀλίγον τὴν δεξιάν, οἱ δὲ μαθηταὶ ἀνασηκόνοντες ὀλίγον τὸ σῶμα των ἐμβαίνουν εἰς τὰ καθίσματα καὶ κάθονται. Ὁ γενικὸς Πρωτόσχολος τῆς γραφῆς σηκώνει τὴν χεῖρα του, οἱ δὲ μαθηταὶ ἀκουμβίζουσι τὰς χεῖρας των εἰς τὸ γραφεῖον των. Ὁ Γενικὸς Πρωτόσχολος τῆς γραφῆς βάλλει τὴν χεῖρα ὀπισθεν, οἱ μαθηταὶ ὅλοι δένουν ὀπισθεν τὰς χεῖρας των καὶ ζέκονται οὕτω καθόλον τὸν καιρὸν τῆς Προσκλήσεως. Ὁ Γενικὸς Πρωτόσχολος τῆς γραφῆς φωνάζει Ὑπαγορευταὶ! καὶ κτυπᾷ μίαν τὸν κώδωνα, προφερομένης δὲ τῆς λέξεως Ὑπαγορευταὶ, σηκόνονται οἱ Πρωτόσχολοι, οἱ Ὑπαγορευταὶ, καὶ ἀκουσμένου τῆ κτυπήματος τῆ κώδωνος, πηγαίνουν οἱ ὑπαγορευταὶ καὶ λαμβάνουσι τὸς Καταλόγους τῆς Προσκλήσεως, ἀπέναντι τῶν Τηλεγράφων κρεμαμένους. Ὑπάγει ἕκαστος εἰς τὴν Κλάσιν του καὶ σημειοῦν τὸς παρόντας

χωρίς νὰ φωνάζωσι τὰ ὀνόματά των . Ἀφοῦ δὲ τελειώσῃ ἡ Πρόσκλησις σιέχονται εἰς τὸ ἀπέ-
ναντι τῶν Τηλεγράφων μέρος ἔχοντες γυρι-
σμένα τὰ πρόσωπά των πρὸς τὴν Διδάσκαλο-
καθέδραν . Ὁδὲ Γενικός Πρωτόσχολοσιτῆς γρα-
φῆς σημαίνει μίαν τὸν Κῶδωνα , οἱ δὲ ὑπα-
γορευταὶ ἔχοντες τῆς Καταλόγους εἰς τὰς χεῖ-
ρας των λέγουν ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον . Κλά-
σις δεῖνα , Παρόντες τόσοι , Ἀπόντες
τόσοι , Ὅλοι τόσοι . Ὁ Διδάσκαλος γράφει
παρευθὺς εἰς τὸν Κατάλογον τῆ ἐκ τῆς Προσ-
κλήσεως προκύπτιον τῆς παρόντας , ἀπόν-
τας καὶ τὸ ὅλον , οἱ δ' ὑπαγορευταὶ μετὰ τῆ-
το βάλλουσι τοὺς καταλόγους εἰς τὸν τόπον
των , καὶ σιέχονται πλησίον τῶν Τηλεγρά-
φων . (α) ὁ δὲ Γενικός πρωτόσχολοσιτῆς γρα-
φῆς ἢ ἄλλοσις Μαθητῆς λέγει Προσοχή !
οἱ δὲ Μαθηταὶ βάλλουν τὰς χεῖρας των εἰς
τὰ γόνατά των . σηκώνει τὴν χεῖρα του ὁ γε-

(α) Εἰς τὰ Ἀλληλοδιδασκτικὰ σχολεῖα , ὅ-
που τὰ παιδιά δὲν εἶναι πολλὰ , ὁ Διδάσκα-
λος μόνος λέγει τὴν Πρόσκλησιν φωνάζων τὸ
ὄνομα τῆ καθενὸς Μαθητοῦ , ἀπὸ τοὺς ὅ-
ποῖους οἱ μὲν παρόντες φωνάζουν Παρών !
τῆς δ' ἀπόντας σημειώνει ὁ Διδάσκαλος κα-
ταλαμβάνων τὴν ἔλλειψίν των , ἀπὸ τὴν σι-
ωπὴν , ἢ οἱ Μαθηταὶ φωναζοῦν διὰ τοὺς μὴ
παρόντας Ἀπών ! καὶ τότε εἶναι περιττός ὁ
κατάλογος τῆ ἐκ προσκλήσεως προκύπτιοντος .

νικός Πρωτόσχολος τῆς γραφῆς, οἱ Μαθηταὶ
 σηκόνουσι καὶ τὰς δύο, τὴν κειρὴν πρὸς τὰ
 κάτω μὲ βίαν· οἱ Μαθηταὶ βαλλοῦσι μὲ σύγ-
 χρονον κρότον τὰς χεῖρας τῶν ἐπὶ τῶν γρα-
 φείων, ὁ γενικός Πρωτόσχολος τῆς γραφῆς
 βάλλει τὴν δεξιάν εἰς τὸ στόμα, καὶ ἐκτείνει
 τὴν ἀριστεράν ἕως εἰς τὸ ὕψος τῆς ζώνης του,
 οἱ μαθηταὶ βάλλουσι τὴν δεξιάν εἰς τὸ στόμα
 καὶ σαλιόνουσι τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων τῶν
 (κάλλιον εἶναι τὰ ἔχουσιν οἱ μαθηταὶ σφύγγ-
 γους διὰ τὰ σφογγίζουσι) καὶ μὲ σύγχροτον
 κρότον βάλλουσι τὴν ἀριστεράν ἐπὶ τῶν γρα-
 φείων. Ὁ γενικός Πρωτόσχολος τῆς γραφῆς,
 ταράττει τὴν χεῖρα του, οἱ δὲ μαθηταὶ σφογγ-
 γίζουσι μὲ τοὺς δακτύλους τῶν τὸν πίνακα.
 σημαίνει ὁ γενικός Πρωτόσχολος τῆς γραφῆς
 μίαν τὸν κώδωνα, οἱ μαθηταὶ καταβιβάξουσι
 τὰς χεῖρας εἰς τὰ γόνατα. ὁ γενικός Πρωτό-
 σχολος φωνάζει. ΟΓΔΩΗ ΚΛΑΣΙΣ ΑΡ-
 ΧΗΣΕ.

Σημείωσις.

Ἄν τὸ σχολεῖον δίδῃ εἰς τοὺς Μα-
 θητὰς τὰ πλακοκόνδυλα, τότε ὁ γενικός Πρω-
 τόσχολος τῆς γραφῆς ἀφ᾽ ἐξουσίας οἱ Μαθη-
 ταὶ τὰς χεῖρας τῶν εἰς τὰ γόνατα μετὰ τὴν
 κάθαρσιν τῶν πλακῶν, φωνάζει. Ὑπαγο-
 ρευταί! καὶ κτυπᾶ τὸν κώδωνα. προφερο-
 μένης τῆς λέξεως Ὑπαγορευταὶ σηκόνονται αὐ-
 τοί, καὶ ἀκουσθέντες τῷ Κώδωνος λαμβάνου-

ἢ τὰ πλακοκόνδυλα, καὶ βῆλλόβουσιν ἀπο' ἐν
 εἰς τὸν ἐγγεγλυμμένον τόπον, ἔμπροσθεν κα-
 θεμιάς πλάκας εἰς ὅλας τὰς κλάσεις, πλὴν
 τῶν εἰς χαρτίον γραφόντων. Ἐπειτα σταμα-
 τῶσιν εἰς τὴν ἀπέναντι τῶν Τηλεγράφων ἄκρὰν
 τῶν γραφείων στρεφόμενοι πρὸς αὐτές. Ὁ Γε-
 νικὸς Πρωτόσχιλος, τῆς γραφῆς ἀφ' ἴδῃ ὅλας
 ἰσταμένους, κτυπᾷ μίαν τὸν κώδωνα, καὶ οἱ
 Ὑπαγορευταὶ ὑπάγουσιν εἰς τὰς θέσεις των. Ὁ
 Ὑπαγορευτὴς τῆς ὁγδοῆς ἀρχίζει τὴν ὑπαγό-
 ρευσιν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔχων γυρισμέ-
 νον τὸ πρόσωπον τοῦ πρὸς τοὺς Μαθητὰς,
 (ἅς ἦναι λέξις Μαιαιότατος) Μα — ται-
 ο — τα — τος . Μ-α-μα-τ-α-ι-ται-ο-τ-α-τα-
 τ-ο-ς-τος. Μαιαιότατος εἰς τὴν προπαραλή-
 γουσαν ὄξεϊα ! (α)

Ἡ λέξις ὑπαγορευμένη εἶτω τρεῖς φορές,
 τὴν πρώτην διακεκριμένως, ὥστε νὰ γίνωνται
 καταληπταὶ αἱ πέντε αὐτῆς συλλαβαί, τὴν
 δευτέραν κατὰ συλλαβισμόν, καὶ τὴν τρίτην
 ταχύτερον τῆς πρώτης, γράφεται ὑπο' τῆς ὑπα-

(α) Εἰς τ' Ἀλληλοδιδασκικὰ σχολεῖα τὰ
 γράμματα προφέρονται εἶτως, α, βῆ, γὰ, δέ, ε,
 ζῆ, η μεγάλην, θῆ, ι, κα, λα, μι, νῆ, ξῆ, ο, πῆ
 ρο, σῆ, τὰ, ὑψιλόν, φῆ, χῆ, ψῆ, ω μεγάλην. τὰς
 δὲ διφθόγγους εἶτως αἰ ζυγόν, εἰ ζυγόν μὲ ε.
 οἰ ζυγόν μὲ ο. υἰ ζυγόν μὲ υ. τὰς δὲ ου, ευ,
 ηυ, διδάσκονται χωρὶς νὰ ἔχουν χρεῖαν κα-
 νενοῦ ἐπιθέτου πρὸς διάκρισιν.

γορευτῆ καὶ τῶν Μαθητῶν τε. "Όταν δὲ προ-
 κείται εἰς γραφὴν μία πρότασις, οἷον. Μα-
 ταιότατος εἶναι ὁ Κόσμος! ὑπαγο-
 ρεύει πρῶτον αὐτὴν ὁ ὑπαγορευτῆς πρὸς τὴν
 Μαθητῆς του. Ἐπειτα ἐπαναλαμβάνει προ-
 φέρων διακεκριμένως τὰς λέξεις, αἱ ὁποῖαι τὴν
 οὐσιαίνουσιν.

Εὐθὺς μετὰ τὴν ὑπαγόρευσιν τῆς ὀγδόης
 ἀρχίζει ὁ τῆς ἐβδόμης ὑπαγορευτῆς καὶ αὐτὸς
 μίαν λέξιν τετρασύλλαβον παρομοίως μὲ τὸν
 ὑπαγορευτῆ τῆς ὀγδόης. Ἐπειτα ὁ τῆς ἕκτης
 μίαν λέξιν τρισύλλαβον, ὁ τῆς πέμπτης δι-
 σύλλαβον, ὁ τῆς τειάρτης μονοσύλλαβον ἢ
 συλλαβὰς τειραγραμμάτους. Ἄς ἦναι ὑπόδειγ-
 μα, νοῦς, φθαλ. νοῦς. ν—ους—νοῦς,
 φθαλ. φ—θ—α—λ. φθαλ, κ. τ. λ. Ὁ τῆς
 τρίτης ὑπαγορεύει συλλαβὴν τριγράμματον,
 ὁ τῆς δευτέρας διγράμματον, ὁ δὲ τῆς δευτέ-
 ρου τμήματος τῆς πρώτης γραφῆς εἰς τὴν μα-
 θητῆς του ἐπάνω εἰς τὰς πλάκας των κατὰ
 πρῶτον τὰ μονοῦψῆ λεγόμενα α, ε, η, ι, ο,
 υ, ω, κ, ν, π, σ, ζ, τ, κ. τ. λ. Ἐπειτα τὰ δι-
 ὑψῆ ἀνιόνια, β, δ, θ, λ, τ. Ἐπειτα τὰ δι-
 ὑψῆ κατιόνια γ, μ, ρ, φ, χ. Ἐπειτα τὰ τρι-
 ὑψῆ ζ, ξ, ψ. (μερικοὶ συνειθίζουσι καὶ νὰ
 γράφουσι ὑποδείγματα, καὶ νὰ ὑπαγορεύουσι
 καὶ ἀπὸ ἑν στοιχείου) Μετὰ τὸν ὑπαγορευ-
 τῆ τῆς δευτέρας κλάσεως ἀρχίζει πάλιν νὰ
 ὑπαγορεύῃ ὁ τῆς ὀγδόης, μετ' αὐτὸν ὁ τῆς
 ἐβδόμης, καὶ καθεξῆς· ἐξακολουθεῖ δὲ τῆτο

ἐωσότου καθείς τῶν ὑπαγορευτῶν νὰ ὑπαγορευῆ ἀπὸ ἐξ Ἀφου δὲ γίνωσιν ἐξ ὑπαγορευσεῖς εἰς ἐκάστην τῶν κλάσεων, ἕκαστος τῶν ὀδηγῶν στρέφει τῷ Τηλεγράφου του τὸ μέρος, τὸ ἔχον ΕΞ ἢ Δ πρὸς τὴν Διδασκαλοκαθέδραν). Εἰς πολλὰ σχολεῖα στρέφοντες οἱ ὑπαγορευταὶ τὴς Τηλεγράφους μετὰ τὴν ἔκτιν ὑπαγόρευσιν προσθέτουν καὶ τὸ ἦ σ υ χ ἄ σ α τ ε ἢ κ α τ α π α ὑ σ α τ ε). Ἀφῆ στραφῶσιν ὀλοὶ οἱ Τηλεγράφοι, ὁ Γενικὸς Πρωτόσχολος τῆς γραφῆς φωνάζει Ὑπαγορευταί! καὶ σημαίνει μίαν τὸν κῶδωνα (ἄλλοι πάλιν μόνον σημαίνουν χωρὶς νὰ φωνάζουν τὸ ὑπαγορευταί). Προφερομένης δὲ τῆς λέξεως ὑπαγορευταί, καὶ ἀκουομένου τῷ κτυπήματος, οἱ ὑπαγορευταὶ ἂν ἔχωσι βοηθὸς διορθῶνουν πρῶτον αὐτὴς διὰ νὰ διορθῶνουν καὶ αὐτοὶ τὴς εἰς τὸ γραφεῖον τῶν μαθητῶν. Ἄν δὲ δὲν ἔχουν εὐθὺς τοὺς μαθητῶν, ἡ διόρθωσις γίνεται ἀπὸ τὸ ὀπισθεν μέρος καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ ἔμπροσθεν μὲ ἄκραν σιωπῆν. Εἰς ἑκεῖνα τὰ γράμματα ἴσα εἶναι ἄσχημα, σύρει ἕκαστος τῶν ὀδηγῶν εἰς τοὺς μαθητῶν του μίαν γραμμὴν πλαγίως, καὶ γράφει εἰς τὸ μεταξὺ τῶν δύο ἀράδων αὐτὸς ἄλλον καλὸν γράμμα. ἀφῆ τελειῶσουν καὶ οἱ ὑπαγορευταὶ καὶ οἱ βοηθοὶ τὴν διόρθωσιν σταματῶν εἰς τὰς ἄκρας τῶν γραφείων τὰς ἀπέναντι τῶν Τηλεγράφων βλέποντες πρὸς αὐτὴς. ὁ γενικὸς Πρωτόσχολος τῆς γραφῆς σημαίνει μίαν, οἱ Ὑπαγορευταί

ὑπάγουν εἰς τοὺς Τηλεγράφους τῶν εὐτάκτως, καὶ γυρίζουν τὸ μέρος αὐτῶν τὸ ἔχον τὸν ἔριθμόν πρὸς τὴν Διδασκαλοκαθέδραν. Οὗ γενικὸς Πρωτόσχολος τῆς γραφῆς, ἢ ἄλλο τι παιδίον τῶν, τὴν κάμνει τὰ σημεῖα, καὶ σφογγίζειν κατὰ τὸν προειρημένον τρόπον. Εξακολουθεῖσι δὲ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὴν γραφὴν μίαν ὥραν. Εἰς τὸν καιρὸν τῆς διορθώσεως οἱ τῆς ἐβδόμης καὶ ὀγδόης κλάσεως, πλην τῆ δευτέρου τμήματός, ἢ ἀναπαύονται ἔχοντες τὰς χεῖρας τῶν εἰς τὰ γόνατα, καὶ περιμένοντες τὴν ἔναρξιν τῆς ὑπαγορεύσεως, ἢ ἔχουν ἄλλα χαρτίον καὶ γράφουν εἰς τὸ διάστημα τῆς διορθώσεως τὸ προὔπαγορευθῆν, οἱ δὲ Ὑπαγορευταίων στέχονται πλησίον τῶν Τηλεγράφων ὄρθιοι, παρατηρῆντες τὴν τῶν μαθητῶν τῶν εὐταξίαν.

Εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς γραφῆς οἱ Πρωτόσχολοι τῶν διαμμίων (γραφείων τῆς ἄμμου) δὲν παύσει παντελῶς τὰς ἐργασίας τῶν, ἐργάζονται δὲ ἔτιω διὰ τὰ βάλωσιν οἱ μαθηταί τῶν τὰς χεῖρας εἰς τὰ γόνατα, κτυποῦν ἑλαφρὰ τὸ διάμμιον γραφείων τῶν, ἀφ' ὧν ἐξωμαλίσουν τὴν ἄμμον φωνάζουν " Π ρ ο σ ο χ ῆ " καὶ ἐκτείνουν τὸν δείκτην τῶν ὀριζοντίως. Οἱ μαθηταὶ βάλλουσι τὸν λεχανὸν δάκτυλον ἐπὶ τῆ χεῖλους τῆ γραφείου τῶν, μετὰ τῆτο ὁ ὑπαγορευτῆς δείχνων μὲ τὸν δείκτην του, ἐπὶ τῆ κατ' ἔμπροσθεν τῶν διαμμίων κρεμαμένον ἄλφαθητικῆ πίνακος ἐν στοιχεῖον λέγει,

Χαράξατε τὸ γράμμα Ν. ἢ Β. κ. τ. λ. (τινὲς συνειθίζουν ἀντὶ τὰ λεγουν γράψατε ἢ χαράξατε τὸ γράμμα. τὰ ἑρωτῶν δείχνοντες τα πῶς τὸ λέγουν, και οἱ μαθηταὶ ἀποκρινόμενοι τὰ τὸ γράφουν) τὸ δείχνουν ὀλίγας στιγμὰς κρατῶντες ἐπ' αὐτοῦ τὸν δείκτην ἀκίνητον. Ἐπειτα δὲ κρεμῶν τῆτον εἰς τὸν πινακοσιάτην, και διαβαίνουν ὀπισθεν τῶν μαθητῶν των. Σιαματῶν εἰς τὰ δεξιὰ τῆ καθενὸς, και σχηματίζουν ἐπὶ τῆς ἄμμου μὲ τὸν δάκτυλόν των τὸ γράμμα, πλησίον τῆ γραμματος τῆ κακομόρφου, τὸ ὅποϊον ἠμῶρεςε τὰ χαράξῃ οἱ μαθητῆς. Συχνάκις οἱ ὑπαγορευται ἀντὶ τὰ σχηματίζουν οἱ ἴδιοι τὸ γράμμα, ὁδηγῶν κρατῶντες τὸν δάκτυλον τοῦ ἀρχαρίου. Τελευταῖον ἀφοῦ διορθώσουν ὅλους, κτυπῶν πάλιν ἑλαφρὰ, καθὼς εἶπομεν, τὸ διὰ μμιον γραφεῖον (πολλοὶ ἀντὶ τῆτου λέγουν τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν γονάτων). οἱ Μαθηταὶ καταβιβάσουσι τὰς χεῖρας εἰς τὰ γόνατα, οἱ Πρωτόσχολοι σύρουν τὰ ὀμαλησιτιά των, και ὀμαλίζουν τὴν ἄμμον, και ἑξαχολουθῶν τὰ ἴδια ἕως τὸ τέλος τῆς γραφῆς.

Σημείωσις.

Αἱ κλάσεις τῆς Γραφῆς εἶναι ὅτιώ, ἢ πρώ-
τη κλάσις διαιρεῖται εἰς δύο τμήματα.

Τμήμα α. Οἱ μαθηταὶ ἐγχαράσ-
σουσιν εἰς τὸν ἄμμον μὲ τὸν λι-
χανὸν δάκτυλον καθ' ὑπόδειγμα
κρεμάμενον ἔμπροσθέν των τὰ
εἰκοσιτέσσαρα γράμματα.

Α'. κλάσις. Τμήμα β'. Γράψουσιν εἰς τὰς πλά-
κας καθ' ὑποδείγματα προγρα-
φόμενα εἰς τὴν πλάκην ἐκάστου
μαθητοῦ ἀπὸ τὸν ὑπαγορευτῆν
των, καὶ τὰς συμβοηθῆς τῆς Πρω-
τοσχόλης.

Εἰς τὰς πλάκας. Εἰς χαρτί-

- Β'. Κλάσις. Εἰς αὐτὴν γράφουν καθ'
ὑπαγόρευσιν συλλαβὰς διγραμμάτους.
Γ. . . . συλλαβὰς τριγραμμάτους.
Δ. . . . συλλαβὰς τετραγραμμάτους καὶ
μονοσυλλάβους λέξεις.
Ε. . . . δισυλλάβους λέξεις.
ς. . . . τρισυλλάβους λέξεις μὲ κεφα-
λαιώδη εἰς τὴν ἀρχὴν.
Ζ. . . . λέξεις τετρασυλλάβους μὲ γρά-
ψιμον μεσαίου μεγέθους.
Η. . . . διαιρεῖται εἰς δύο τμήματα.

Πρῶτον τμήμα . Γράφουσι λέξεις πεντασυλλάβους, ἢ ἀπλῶς προτάσεις εἰς μικρὰς χαρακτῆρας τῆ συνήθους γραψίματος .

Δεύτερον τμήμα . Εἶναι οἱ πλέον προχωρημένοι τῆς γραφῆς, γράφουσι δὲ καθ' ὑπόδειγμα χωρὶς ὑπαγορεύσεως εἰς μικρὰς χαρακτῆρας .

“Οἴαν τελειώσῃ ἡ μία ὥρα τῆς γραφῆς, ὁ γενικὸς Πρωτόσχολος μετὰ τὴν τελευταίαν ὑπαγόρευσιν κάμνει εἰς τὰς μαθητὰς τὰ σημεῖα διὰ νὰ σφογγίσουν, μετὰ τὸ σφόνγγισμα τῶν πλακῶν λέγει Προσοχή! μὲ σημεῖον τῆς χειρὸς τοῦ πρώτου ὑψουμένης, ἔπειτα βιαίως καταβιβαζομένης, οἱ μαθηταὶ συγχρόνως μὲ κρότον βάλλουν τὰς χεῖρας τῶν ἐπάνω εἰς τὸ γραφεῖον .” Ἐπειτα ἐκτείνει τὴν δεξιὰν εἰς τὰ ἔμπροσθεν, τὴν ἀριστεράν εἰς τὰ ὀπισθεν, οἱ μαθηταὶ θέττουσι τὴν δεξιὰν ἐπὶ τῷ ὀπισθεν αὐτῶν γραφείου, τὴν ἀριστεράν ἐπὶ τῷ ἔμπροσθεν, κινεῖ τὴν δεξιὰν πρὸς τ' ἄνω οἱ Μαθηταὶ ἀναπηδῶντες ἐξέρχονται ὅλοι διαμίας ἀπὸ τὰ καθίσματα . δένουν ὀπισθεν τῶν τὰς χεῖρας τῶν, καὶ σιέκονται γυρισμένοι πρὸς τὰς ὑπαγορευτὰς τῶν, οἷτινες ἀναβαίνουσι ἐπὶ τῶν καθισμάτων, διὰ νὰ παρατηρῶσι τὴν εὐταξίαν πορευομένων τῶν μαθητῶν εἰς τὰς κλάσεις τῆς Ἀναγνώσεως. Τώρα ἐπειδὴ παύουν πλέον τὰ χρέη τοῦ Πρωτοσχόλου τῆς γραφῆς, αὐτὸς μὲν καταθέτει τὸ πα-

ῥάσημόν του, ὁ δὲ Γενικός Πρωτόσχολός τῆς
 Ἀναγνώσεως ἀναλαμβάνει τὸ ἰδικόν του, καὶ
 ἐρχόμενος ἐπὶ τῆς Διδασκαλοκαθέδρας φώ-
 νάζει. Ἐρμηνευταὶ τῆς Ἀναγνώσεως!
 αὐτοὶ ἐκβαίνουν ἀπὸ τὰ γραφεῖα μὲ ταχύ-
 τητα, καὶ ὑπάγουν ὁ καθεὶς τῶν εἰς τὸ ἡμι-
 κύκλιόν του, λαμβάνει ἐκεῖθεν τὸν δείκτην
 του, καὶ ὑπαγεῖ ἀπὸ τὸ μέρος των τηλεγράφων
 ἕξωθεν τοῦ γραφεῖς μιᾶς κλάσεως εἰς τὸ ὁποῖον
 θέλει σταθῆν, καὶ τὸ ὁποῖον θέλει ὀδηγήσει ἡ-
 μικύλιον. Ὁ γενικός Πρωτόσχολος τῆς Ἀνα-
 γνώσεως μὲ σημεῖον τῆς χειρός του στρέφει
 τὰς Μαθητὰς ἀριστερὰ, καὶ φωνάζει, Εἰς
 τὰς Κλάσεις τῆς Ἀναγνώσεως! κτυ-
 πᾷ ἐντανιῶ καὶ μίαν τὸν Κώδωνα, οἱ μαθη-
 τὰι περιστρεφόμενοι κατατινάσσονται εἰς τὰς
 κλάσεις τῆς Ἀναγνώσεως. Ἀφ᾽ οὗ δὲ κατατα-
 χθῆν ὅλοι, ὁ γενικός Πρωτόσχολος τῆς Ἀ-
 ναγνώσεως φωνάζει. Ἡμικύκλια τῆς Ἀ-
 ναγνώσεως! καὶ κτυπᾷ μίαν τὸν κώδωνα,
 οἱ μαθητὰὶ ἐξέρχονται περιπατῆντες εὐτάκτως
 ὑπάγουν ἕκαστος αὐτῶν εἰς τὸ ἡμικύκλιόν
 του ὅπισθεν τοῦ ἐρμηνευτοῦ του, καὶ δὲν
 παύουν προσποιούμενοι ὅτι περιπατοῦν.
 Ἀφοῦ καταταχθῶν ὅλοι εἰς τὰ ἡμικύκλια
 τῆς Ἀναγνώσεως, ὁ γενικός Πρωτόσχολός
 τῆς Ἀναγνώσεως, φωνάζει “Ὑπαγορευ-
 ταὶ!” προφερομένης τῆς λέξεως, οἱ ὑπαγο-
 ρευταὶ καταβαίνουσιν ἀπὸ τὰ γραφεῖα, ὁ γε-
 νικός Πρωτόσχολος κτυπᾷ μίαν τὸν κώδω-

να, ἀκυσθέντος τῆ κωδωνίσματος, οἱ ὑπαγορευταὶ διαβαίνοντες καθ' ὄλον τὸ μῆκος τῶν καθισμάτων μὲ βῆμα, ὑπάγουν καὶ ἐνόνοται μὲ τὰ λοιπὰ παιδία εἰς τὰ ἡμικύκλια τῶν ἰδίων των κλάσεων, καὶ ἔτω γίνονται μαθηταὶ Ἀναγνώσεως^α. Ὁ Διδάσκαλος συρίζει μίαν, οἱ μαθηταὶ παύουν τὸ προσποιητὸν βῆμα· ὁ γενικὸς Πρωτόσχολος σημαίνει τὸν κώδωνα μίαν, οἱ ἐρμηνευταὶ τῶν ἡμικυκλίων τῆς Ἀναγνώσεως ξεκρεμῶντες τὴς δεξιᾶς εἰς τὴν δεξιᾶν σχηματίζουν ἡμικύκλια μὲ βῆμα εὐτακτον. Ὁ Διδάσκαλος συρίζει δύο, οἱ μαθηταὶ παύουν τὸ βῆμα καὶ ἀρχίζουν τὸν πρῶτον τρόπον τῆς Ἀναγνώσεως.

Σ μ ε ἰ ῶ σ ι ς .

Εἰς καθὲν ἡμικύκλιον στέκονται τὸ πολὺ ἐννέα μαθηταὶ ὄντες ἴσοι κατὰ τὴν μάθησιν· δεξιὰ τῆ εἰς τὸ ἡμικύκλιον πίνακος μέσα εἰς τὴν περιφέρειαν στέκεται ὁ Πρωτόσχολος ἐρ-

(α) Ἐὰν τὸ σχολεῖον ἔχη ἡμικύκλια σιδηρένια, μετὰ τὴν κατὰταξιν τῶν ὑπαγορευτῶν εἰς τὰ ἡμικύκλια τῆς Ἀναγνώσεως, ὁ διδάσκαλος συρίζει δύο, οἱ ἐρμηνευταὶ ἀνοίγουν τὰ ἡμικύκλια καὶ ἀρχίζουν τὸν πρῶτον τρόπον τῆς Ἀναγνώσεως, ὅταν δὲ τὸ Σχολεῖον ἔχη τὰ ἡμικύκλια ἰχαραγμένα εἰς τὸ ἔδαφος τότε γίνονται τὰ ἄνω εἰρημένα.

μηνευτής, ἀριστερά δὲ ἔξωθεν τῆ ἡμικύκλιου στέκεται ὁ πρῶτος τῶν μαθητῶν (εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, ὅστις εὖρει τὸ ἐσφαλμένον ἀπὸ τὸν ἄλλον, λαμβάνει τὴν θέσιν τσ, παρομοίως καὶ εἰς τ' ἄλλα μαθήματα, ὅσα γίνοντι' εἰς τὰ ἡμικύκλια), ἤγουν ἐκεῖνος, ὅστις ἔλαβε τὸν πρῶτον τόπον μετὰ τῶν συμμαθητῶν τσ.

Καθ' ὅλον τὸν καιρὸν τῆ μαθήματος τῆς οἱ μαθηταὶ κρατοῦν τὰς χεῖρας των ὀπισθεν δεμένας, καὶ κυτιάζουσιν εἰς τὸν πίνακα.

Αἱ κλάσεις τῆς Ἀναγνώσεως, καθὼς καὶ τῆς γραφῆς, εἶναι ὀκτώ. Ἀπ' αὐτὰς ἡ μὲν πρώτη διδάσκειται τὸ Ἀλφάβητον. (α)

ἡ Β. συλλαβισμόν ἀναγινώσκουσα συλλαβὰς διγραμμάτους.

Γ. συλλαβὰς τριγραμμάτους.

Δ. τετραγραμμάτους καὶ πενταγραμμάτους καὶ λέξεις μονοσυλλάβους

ἡ Ε. λεξιλογίαν, ἢ λέξεις δισυλλάβους, ἀρχίζουσα καὶ τὴν συνδεδεμένην Ἀνάγνωσιν μικρῶν προτάσεων, εἰς τὴν ἐπὶ τῆτο πίνακας.

(α) Μολογόντι αἱ κλάσεις τῆς Ἀναγνώσεως εἶναι ὀκτώ, ἐμποροῦν ὅμως νὰ σχηματίζονται πολλὰ ἡμικύκλια. Ἐπειδὴ ἀπὸ μίαν κλάσιν ἐμποροῦν νὰ συστηθῶν καὶ τρία καὶ πέντε ἡμικύκλια ἀπὸ τὴν μαθητὰς, οἱ ὁποῖοι ἔχον ὡς τὰς ἰδίας δυνάμεις.

- ς τρισυλλάβης καὶ μικρὰς προ-
τάσεις διὰ τὴν συνδεδεμένην
ἀνάγνωσιν .
- Ζ συνδεδεμένην ἀνόγνωσιν , πρῶ-
τον οὐσιαστικῶν ἐπιθέτων , ἔ-
πειτα γνωμικῶν κ. τ. λ.
- Η αὕτη διαιρεῖται εἰς δύο τμή-
ματα .
- α. Τμήμα { Ἀναγινώσκει συνδεδεμένην ἢ
κατὰ χῦμα Ἀνάγνωσιν εἰς τες
ἐπὶ τῷτο πίνακας .
- β. Τμήμα { Εἰς αὐτὸ εἶναι οἱ πλείον προ-
χωρημένοι τῶν μαθητῶν τοῦ
Σχολείου, ἀναγινώσκουσι δ' εἰς
βιβλία .

ΤΡΟΠΟΙ ΠΡΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΝ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΣ .

Αλφαβητάριον ἢ Α. Κλάσις .

Πρῶτος τρόπος. Ὁ Πρωτόσχολος ἐρμη-
νευτῆς διορίζει καθένα Μαθητὴν νὰ ὀνομά-
σῃ ἓν γράμμα δεικνυόμενον, ὃ πρῶτος τὸ πρῶ-
τον γράμμα, ὃ δεύτερος τὸ δεύτερον καὶ ἔτω κα-
θεξῆς .

Δεύτερος τρόπος. Διορίζει πάλιν καθένα μαθητὴν ἐν γράμμα δεικνυόμενον. δὲν ἀκολουθεῖ ὁμως τὴν σειρὰν, ὡς ἀνωτέρω, ἀλλ' ἐμπορεῖ ν' ἀρχίσῃ ἀπο' το' τέλος τῆ πίνακος, ἢ καὶ νὰ πηδᾷ ἀπο' ἐν εἰς ἄλλο γράμμα χωρὶς νὰ φυλάττῃ κάμμίαν τάξιν.

Τρίτος τρόπος. Δίδει τὸν δείκτην εἰς τὸν πρῶτον μαθητὴν προσφέρων ἐν γράμμα, εἶς δὲ ὁ πρῶτος δεικνύει το' προσφερόμενον, καὶ δίδει τὸν δείκτην εἰς τὸν μετ' αὐτῆ, ὅστις παρομοίως δεικνύει ἐν γράμμα ὀνομαζόμενον ὑπὸ τῆ ἐρμηνευτῆ, καὶ δίδει τὸν δείκτην εἰς τὸν μετ' αὐτὸν κτλ. λέγει δὲ ὁ Ἑρμηνευτὴς τὰ γράμματα ὄχι κατὰ σειρὰν, ἀλλὰ κατὰ τύχην, ὡς καὶ εἰς τὸν δεύτερον τρόπον.

Συλλαβισματάριον ἦ

κλάσεις Β' Γ' καὶ Δ'

Πρῶτος τρόπος. Ὁ Πρωτόσχολος ἐρμηνευτὴς διορίζει καθένα μαθητὴν νὰ συλλαβίσῃ μίαν συλλαβὴν δεικνυομένην Π: χ: ὁ πρῶτος μαθητὴς λέγει β—α—λ. βαλ. ὁ δεύτερος β—α—μ βαμ. καὶ καθεξῆς. Ἀκολουθεῖσι δὲ συλλαβίζοντες πρῶτον τὲς στίχους ὀριζοντίως. Δεύτερον κατὰ στήλας κατὰ καθέτον,

καὶ τρίτον λαμβάνουσι τὰς συλλαβὰς ὄχι κατὰ σειράν, ἀλλ' ἐνθεν κακεῖθεν τῷ πίνακος.

Δεύτερος τρόπος. Ὁ Πρωτόσχολος ἐρμηνευτὴς λέγει τὰς συλλαβὰς ἀναλελυμένας, οἱ μαθηταὶ ὁμῶς τὰς προφέρου διπλᾶ μόνον, ἤγουν χωρὶς τὰ συλλαβίσωσι. Π: χ: ὁ ἐρμηνευτὴς λέγει β—α—λ. ὁ μαθητὴς ἀποκρίνεται βαλ. κτλ.

Τρίτος τρόπος. Ὁ ἐρμηνευτὴς κρεμᾷ τὸν δείκτην του, λαμβάνει τὸν πίνακα ἀναχειρᾶς καὶ στρέφει πρὸς τὸν τοῖχον, μετὰ ταῦτα προφέρει αὐτὸς μίαν συλλαβὴν. Ἔστω βλαξ. ὁ μαθητὴς ἀναλύει πρῶτον β-λ-α-ξ. ἔπειτα τὴν διπλόνει, βλαξ. ἔπειτα ἄλλην, στήρ. ὁ μαθητὴς σ-τ-η-ρ στήρ. κτλ.

Λεξιλογία. κλάσις Ε'. καὶ ζ'.

Πρῶτος τρόπος. Καθεὶς τῶν μαθητῶν κατὰ σειράν συλλαβίζει μίαν λέξιν, καὶ τὴν λέγει, ἔπειτα διπλῶς ἀναγινώσκουσι δὲ αὐτὰς κατὰ στήλας καθέτους. Πρὶν ἀρχίσει ἡ ἄσκησις, ὁ ἐρμηνευτὴς προφέρει διακεκριμένως τὰς συλλαβὰς τῆς λέξεως (δεικνύων αὐτὴν ἐνιαυτῷ μὲ τὸν δείκτην), ἥτις εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης λέξεως εὐρίσκεται. Ἀμέσως δὲ μετὰ τῆτο δεικνύει τὴν ἀκόλουθον εἰς τὸν πρῶτον μαθητὴν, τὴν ἄλλην εἰς τὸν δεύτερον, καὶ καθεστῆς.

Δεύτερος ταόπος. Καθείς τῶν μαθητῶν κατὰ σειρὰν ἀναγινώσκει διττῶς μίαν λέξιν, προφέρων ὁμῶς διακεκριμένως τὶς συλλαβὰς. ἀναγινώσκουσι δὲ καὶ ἐδῶ τὰς λέξεις κατὰ στήλας καθέτης.

Τρίτος τρόπος. Ὁ ἐρμηνευτὴς λαμβάνει ἀναχιῖρας τὸν πίνακα (ὡς εἴπομεν εἰς τὸ συλλαβισματάριον) καὶ προφέρει μίαν λέξιν διακεκριμένως, ὁ Μαθητὴς συλλαβίζει πρῶτον τὴν λέξιν ἔπειτα τὴν λέγει καὶ διπλᾶ ὥστε τὴν λέξιν. ἄνθρωπος. ὁ διδάσκαλος τὴν λέγει διακεκριμένως ἄν—θρῶ—πος ὁ μαθητῆς λέγει ἄ-ν, αν-θ-ρ-ω, θρῶ-π-ο-ς, πως, με ψιλὴν εἰς τὸ ἀρτικὸν φωνῆεν. κτλ.

ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ

ΤΩΝ ΦΡΑΣΕΩΝ

Εἰς τὰς κλάσεις Ε'. ζ'. Ζ'. καὶ εἰς τὸ Α'. Τμῆμα τῆς ὀγδόης εἰς τοὺς πίνακας.

Πρῶτος τρόπος. Ὁ Ἐρμηνευτὴς δεικνύει μίαν φράσιν, καὶ καθείς ἀλληλοδιαδόχως λέγει μίαν λέξιν.

Δεύτερος τρόπος. Καθεῖς τῶν μαθητῶν ἀναγινώσκει μίαν πρότασιν ἢ φράσιν ὀλόκληρον.

Τρίτος τρόπος. Ὁ ἐρμηνευτής, κρατῶν ἀνά χειρας τὸν πίνακα (ὡς ἀνωτέρω) ἀναγινώσκει πρῶτον μίαν φράσιν, ἔπειτα προφέρει τὴν πρώτην λέξιν αὐτῆς εἰς τὴς μαθητὰς διὰ τὰ συλλαβίσωσιν ἔτοι, μετέπειτα τὴν δευτέραν, τὴν τρίτην καὶ καθεξῆς. ἔστω λέξις ἐπιμελής, ὁ μαθητὴς λέγει ἐ-π-ι-σι, μ-ε, με, λ-η-ς, λης ἐπιμελής μὲ ψιλὴν εἰς τὸ ἀρχτικὸν φωνῆεν, καὶ ὀξείαν εἰς τὴν λήγουσαν.

Ἀνάγνωσις εἰς τὰ βιβλία.

Ὁ ἐρμηνευτής καὶ οἱ μαθηταὶ τῆ δευτέρου τμήματος τῆς ὀγδόης κλάσεως, ἔχουσιν ἀνά χειρας ἀπο' ἐν ἀντίτυπον τῆ αὐτῆ συγγραμματος. Ὁ ἐρμηνευτής προσδιορίζει ἐν τεμάχιον δι' ἀνάγνωσιν, καθεὶς δὲ τῶν μαθητῶν ἐξακολουθεῖ ν' ἀναγινώσκη ἐξ αὐτῆ, ἐωσότου νὰ εὕρη τελείαν στιγμὴν, ἥγουν λέγει μίαν ὀλόκληρον περίοδον, αὐτὸς δὲ εἶναι ὁ πρῶτος τρόπος.

Εἰς τὸν δεύτερον τρόπον, συνεχίζεται ἡ συνδεδεμένη ἀνάγνωσις, ἀπαγγέλλονται ὁμοῦς ἐνταυτῷ ὑφ' ἐκάστου μαθητῆ καὶ τὰ σημεῖα τῆς εἴξεως.

Εἰς δὲ τὸν τρίτον τρόπον γίνεται ὁ κατὰ ἀνάλυσιν συλλαβισμὸς, ὡς ἀνωτέρω εἰς τὴν πίνακας καὶ τότε οἱ μαθηταὶ δὲν ἔχουσι πλέον ἀναχειρας τὰ βιβλία πλὴν τῆ ἐρμηνευτῆ.

Ἡ ἀνάγνωσις διαρκεῖ μίαν ὥραν καὶ μισήν (α) κάθε τρόπος διαρκεῖ ἀπόμισήν ὥραν. ἀφοῦ τελειώσει ἡ μισὴ ὥρα, τελειώνει ὁ πρῶτος τρόπος τῆ ἀναγνώσεως, ὁ δὲ διδάσκαλος συρίζει δύο, καὶ οἱ μαθηταὶ ἀλλάζουσι τὸν ἀτρόπον, καὶ κάμνουν τὸν δευτερον, ἀφοῦ τελειώσει καὶ ἄλλη μισή, ὁ διδάσκαλος συρίζει πάλιν ἄλλας δύο, καὶ κάμνουν οἱ μαθηταὶ τρίτον τρόπον· μετ' ἄλλην μισήν ὥραν, συρίζει πάλιν ὁ διδάσκαλος ἄλλους δύο, οἱ μαθηταὶ παύουν τὴν ἀνάγνωσιν καὶ οἱ ἐρμηνευταὶ κρεμῶν τὴν ἀναχειρας πίνακας (β) ὁ γενικὸς

(α) Εἰς πολλὰ Σχολεῖα κάμνουν τὴν ἀνάγνωσιν εἰς 3/4 τῆς ὥρας, καθ' ἓν τέταρτον ἓνα τρόπον, διὰ τὰ τὰ γίνεται ἄλλο τι μαθημα. ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἀναγκαϊότερον εἰς τ' ἀλληλοδιδασκτικὰ σχολεῖα εἶναι ἡ ἀνάγνωσις, διὰ τοῦτο ἄς γίνεται τὸ πρῶτ' ἄλλο γράφη, καὶ μετὰ τὸ μεσημέρι' Ἀριθμητικὴ καὶ ἀντιτρίων τετάρτων διὰ τὴν ἀνάγνωσιν, ἄς ἐξοδεύεται μία ὥρα καὶ μισή.

(β) Ἄν ὁ Διδάσκαλος ἔχει παράσημα τῶν ἐρμηνευτῶν, οἱ ἐρμηνευταὶ κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν τὰ δίδουσι εἰς τοὺς πρώτους μαθητὰς, καὶ τὰ φορῶν ἑωσότ' ἐνὰ βραβευθῶν.

Πρωτόσχολος τῆς ἀναγνώσεως σημαίνει μίαν τὸν κώδωνα, οἱ μαθηταὶ εὐτάκιως ἀραδιάζονται εἰς τὸν τοῖχον, οἱ δ' ἐρμηνευταὶ σιέκονται κατὰ πρόσωπον τῆς πρώτου τῶν μαθητῶντων ἐστραμμένοι πρὸς αὐτὲς.

Ὁ γενικὸς Πρωτόσχολος τῆς ἀναγνώσεως σημαίνει ἄλλην μίαν τὸν κώδωνα, ενταυτῷ ἐξέρχονται οἱ πρωτεύσαντες μαθηταὶ ἐν βῆμα εἰς τὰ ἔμπροσθεν, καὶ σιέκονται εἰς τ' ἀριστερά τῶν ἰδίων των ἐρμηνευτῶν, στρεφόμενοι πρὸς τὴν τῆς μαθητῶν καὶ αὐτοῖ. (α) Ὁ Διδάσκαλος συρίζει μίαν, ὁ γενικὸς Πρωτόσχολος ὑπάγει εὐθύς καὶ διανέμει τὰ πιτάκια εἰς τὴν πρωτεύσαντας μαθητῶν, μετὰ ταῦ-

(α) Ἄλλοι πάλιν συρειθίζουν, ἀφ' οἱ μαθηταὶ ἔμβουν εἰς γραμμὴν, νὰ σημαίνουν μίαν, καὶ νὰ ἐκβαίνουν οἱ πρώτοι οἱ ὅποιοι λαμβάνοντες τὰ πιτάκια παρὰ τῆς γενικῆς Πρωτοσχόλου ἐγκωμιάζονται παρὰ τινος παιδίου ἐπιτίττω διατεταγμένου. Ἐξθὺς δὲ μετὰ τὴν διανομὴν ὁ γενικὸς Πρωτόσχολος ἐπιτρέφει εἰς τὴν διδασκαλοκαθέδραν καὶ σημαίνει ἄλλην μίαν· οἱ μαθηταὶ τῶν ἡμικυκλίων οἱ ἔσχατοι ὑπάγουν ἔμπροσθεν τῶν πρώτων, καὶ κύπτιοντες ἐλέγχονται παρὰ τῆς ἰδίου παιδίσ. Μετὰ τὸν ἐλεγμὸν σημαίνει ὁ γενικὸς Πρωτόσχολος καὶ ἀποσύρονται καὶ πρώτοι καὶ ἔσχατοι εἰς τὰς θέσεις των. τὰ ἄλλα γίνονται ὁμοίως τοῖς ἄνω.

τα ἐπιστρέφει πάλιν πρὸς τὴν Διδασκαλοκαθέδραν, καὶ σημαίνει μίαν, οἱ πρωτεύσαντες εὐθύς ἐμβαίνουν εἰς τὸν τόπον των, καὶ οἱ ἐρμηνευταὶ των λαμβάνοντες τὰ παράσημα ἀπ' αὐτῶν τ' ἀποθέττουσιν εἰς τὰς διωρισμένους τόπους των. Ὁ γενικὸς Πρωτόσχολος σημαίνει μίαν, εὐθύς τὰ δευτέρα ἡμικύκλια, (ἔστωσαν καθ' ὑπόθεσιν ἡμικύκλια δέκα, δευτέρα λέγονται τὰ ζυγὰ 2, 4, 6, 8, καὶ 10. τὰ δ' ἄλλα πρῶτα) ἐκβαίνουν εἰς τὴν δευτέραν γραμμὴν· ὁ γενικὸς Πρωτόσχολός τες λέγει Νῶτα! οἱ μαθηταὶ εὐθύς στρέφουσι τὰ τῶτα εἰς τὸν τοῖχον· Ὁ γενικὸς Πρωτόσχολος σημαίνει μίαν· οἱ μαθηταὶ σταυρόνεν τὰς χεῖρας των, καὶ ὁ γενικὸς Πρωτόσχολος ἢ κατεῖς ἄλλος μαθητὴς λέγει τὴν διατεταγμένην προσευχὴν. Μετὰ δὲ τὴν προσευχὴν κάμνει τὸν σταυρόν του τρεῖς παρομοίως καὶ οἱ μαθηταὶ (ἂν ὁ διδάσκαλος θέλῃ μετὰ τὴν προσευχὴν βάλλει τὰ παιδιά διὰ τὰ ψάλειν κἀνὲν ἄσματιον). Ἐπειτα σημαίνει μίαν τὸν κῶδωνα· οἱ μαθηταὶ ξεσταυροῦν τὰς χεῖρας των καὶ τὰς δένουν ὀπίσω. Μὲ σημεῖον τῆς χειρός του οἱ μαθηταὶ στρέφονται, ὁ γενικὸς Πρωτόσχολος σημαίνει ἔπειτα μίαν, οἱ μαθηταὶ τῶν δευτέρων ἡμικυκλίων ἀποσύρονται εἰς τὸν τοῖχον· ὁ Διδάσκαλος συρίζει, ἐξέρχονται εὐθύς οἱ ἐξωτερικοὶ εὐταξίαι (τῆ σχολείου τὰ παιδιά πρέπει νὰ ἔχωσιν εὐταξίας καὶ ἔξω), καὶ ὑπάγουν εἰς τὸ προαύλιον. (ἂν δὲν ἔχη

τὸ σχολεῖον προαύλιον, ἀναλόγως τῷ ἀριθμῷ ἐκάστης ἐνορίας προσδιορίζονται τόποι εἰς τὰ γραφεῖα, ὅπου ὑπάγουν κατὰ πρῶτον οἱ ἐξωτερικοὶ εὐταξίαι, καὶ στέκονται εἰς τὸ πρῶτον ἐνοριακὸν γραφεῖον τους, ὅπως βλέποντες του οἱ μαθηταὶ κατατάσσονται ἕκαστος εἰς τὸ ἐνοριακὸν του γραφεῖον), διὰ τὰ λαμβάνη ἕκαστος τὴν εἰς τὴν ἐνορίαν του μαθησίαν. Ἀφ᾽ ἐξέλθωσιν καὶ διαχωρισθῶσιν εἰς ἐνορίας ὁ γενικὸς Πρωτόσχολος φωνάζει. Προβαίνετε! καὶ ἀναχωρῆν οἱ μαθηταὶ εἰς τὰς οἰκίας των.

Εἰς τὸ σχολεῖον οἱ μαθηταὶ παραδίδονται τὸ πρῶτὸν τρεῖς ὥρας, ἢ μία καταδαπανᾶται εἰς τὴν γραφὴν, ἄλλη μία καὶ μισὴ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, ἢ δὲ ἄλλη μισὴ εἰς τὰ κινήματα τῶν παιδίων, καὶ εἷς τι ἄλλο μαθημάτιον ἂν μένη καίρως!

Ἐναρξίς μετὰ τὸ Μεσημέριον.

Μετὰ τὸ μεσημέριον πάντοτε εἰς τὰς 2 ὥρας γίνεται ἀρχὴ. Γίνονται δὲ ὅλα ἀπαρράλλετως καθῶς καὶ τὸ πρῶτ. ἀλλὰ μετὰ τὴν πρόσκλησιν ἀντὶ τὴν γαίην ἀρχὴ ὑπαγορεύσεως, ὁ γενικὸς Πρωτόσχολος τῆς γραφῆς τὴν κάμνει τὰ σημεῖα, καὶ σηκόνονται ἀπὸ τὰ γραφεῖα, καὶ ὑπὸ

γουν εἰς τὰ ἡμικύκλια τῆς Ἀναγνώσεως κα-
 τὰ τὸν ἴδιον τρόπον, καθὼς καὶ τὸ πρῶτ',
 μετὰ τὸν τρίτον τρόπον τῆς Ἀναγνώσεως ἀ-
 φε ἄραδιασθῆν τὰ παιδιά, καὶ βραβευθῆν οἱ
 πρῶτοι, ὁ γενικὸς Πρωτόσχολος τῆς Ἀναγνώ-
 σεως ἐπιστρέφει εἰς τὴν Διδασκαλοκαθέδραν
 καὶ σημαίνει μίαν, οἱ πρῶτοι εὐθὺς ἀποσύ-
 ρονται εἰς τὸν τόπον τῶν, καὶ οἱ Ἑρμηνευταὶ
 λαμβάνοντες ἀπ' αὐτῆς τὰ παράσημα τ' ἀπο-
 θέτουσιν εἰς τὸν τόπον τῶν, καθὼς εἰς τὴν
 προῖν ἔναρξιν. Ἐπειτα ὁ γενικὸς Πρωτό-
 σχολος τῆς Ἀναγνώσεως παύει τῶν χρεῶν τῆς,
 ἀναλαμβάνει δὲ ὁ γενικὸς Πρωτόσχολος τῆς
 Ἀριθμητικῆς τὰ ἰδικά του, ἀναβαίνει εὐθὺς
 εἰς τὴν καθέδραν καὶ φωνάζει Ὑπαγορευ-
 τὰ τῆς Ἀριθμητικῆς! καὶ σημαίνει μί-
 αν, οἱ Ὑπαγορευταὶ τῆς Ἀριθμητικῆς ἔρχον-
 ται καὶ ἀναβαίνουσιν ἐπὶ τῶν ἰδίων τῶν κα-
 δισμάτων πλησίον τῶν Τηλεγράφων, καὶ σρέ-
 φουσι τὸν ὄριθμὸν τῶν Τηλεγράφων πρὸς τὴν
 ἕκραν τῶν καθισμάτων, τὴν ἀπέναντι ἀφ' ὁ-
 ποῖαν θέλουν ἐμβῆν οἱ Μαθηταί. Ὁ γενι-
 κὸς Πρωτόσχολος τῆς Ἀριθμητικῆς μὲ ση-
 μεῖον τῆς χειρὸς του στρέφει τοὺς Μαθη-
 τὰς εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ἀπὸ τὸ ὅποιον
 περιστρεφόμενοι θέλουν ὑπάγειν εἰς τὰ γραφεῖα
 τῆς Ἀριθμητικῆς. ἔπειτα λέγει Εἰς Τὰς
 Κλάσεις τῆς Ἀριθμητικῆς! καὶ ση-
 μαίνει μίαν, οἱ μαθηταὶ ἔχοντες ὀπίσω τὰς
 χεῖρας τῶν παιδῶν κατὰ τάξιν (ὡς εἰς τὴν

Γραφήν) ἰπέγουν εἰς τὰ Γραφεῖα . Ἀφοῦ εἰσέλθουν ὅλοι , ὁ Διδασκαλος συριζει μίαν οἱ μαθηταὶ παύουν τὸ σημειωτὸν βῆμα . Ὁ Γενικός Πρωτόσχολος τῆς Ἀριθμητικῆς , σημαίνει μίαν , στρέφονται καὶ οἱ ὑπαγορευταὶ ουσιρέφοντες ἐνιαυτῶ καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ Τηλεγραφου των , καὶ οἱ μαθηταὶ πρὸς αὐτὸν τοὺς κάμνει δὲ τὰ σημεία διὰ νὰ καθίσουν καὶ ομογγίον , ἔπειτα λέγει ὡς εἰς τὴν Γραφήν Ο γ δ ὀ η Κ λ ἄ σ ι ς " Ἀ ρ χ η σ ε ! καὶ ἀρχίζουν οἱ ὑπαγορευταὶ τὴν ὑπαγόρευσιν . (α)

Αἱ κλάσεις τῆς Ἀριθμητικῆς εἶναι καθὼς καὶ τῆς γραφῆς ὁκτώ .

Α'. Κλάσις διδάσκειαι τοὺς ἀριθμητικοὺς χαρακτῆρας .

(α) Ἡ ὑπαγόρευσις γίνεται οὕτως . ἔστω διαιρέσις ἀριθμῶν · ὁ ὑπαγορευτὴς λέγει Γράψετε διαιρέτην 25 , καὶ διαιρετέον 42 , 672 . 42 εἰς τὴν στήλην τῶν χιλιάδων , 672 εἰς τὴν στήλην τῶν μονάδων , τὸ ὄλον 42672 μονάδες . τὸ 2 εἰς τὸ 4 περιέχεται δύο φορές , τὸ 5 εἰς τὸ 2 οὐδεμίαν , διατοῦτο λέγομεν , 2 εἰς τὸ 4 περιέχεται ἅπαξ καὶ περισσεύει 2 , τὸ 5 εἰς τὰ 22 χωρεῖ ἑπὲρ τὴν μίαν φοράν , γράφομεν πηλίκον 1 . πολλαπλασιάζομεν τὸ πηλίκον μὲ τὸν διαιρέτην , 1 ἐπὶ 5 ἴσον 5 , γράφομεν 6 ὑπὸ τὸν 2 . 1 ἐπὶ 2 ἴσον 2 , γράφομεν 2 ὑπὸ τὸν 4 . ἔπειτα γραμμὴν καὶ ἀφαιροῦμεν . 5 ἀπὸ 12 μένουσι 7 , 2 ἀ-

Β. Κλάσις Ἀρίθμησιν μονάδων, δεκάδων καὶ ἑκατοντάδων. (Εἰς τὴν Β. καὶ Γ. Κλάσιν πρέπει οἱ ὑπαγορευταὶ νὰ διατιτάωσιν οἱ μὲν μαθηταὶ τῆς δευτέρας νὰ γράψωσιν εἰς τὸ ἔμπανω τῆς πλάκας τῶν Μ. Δ. καὶ Ε. τὰ ὅποια σημαίνουν μονάς, δεκάς, καὶ ἑκατοντάς οἱ δὲ τῆς τρίτης Μ. Χ. Μ. τὰ ὅποια σημαίνεν μονάδες, χιλιάδες, μιλλιόνια.)

Γ. Ἀρίθμησιν Μονάδων, χιλιάδων καὶ Μιλλιονίων.

Δ. Πρόσθεσιν.

Ε. Ἀφαιρέσιν.

ς. Πολλαπλασιασμόν.

Ζ. Διαίρεσιν.

πὸ 3 μένει 1. καταβαζόμεν καὶ τὸν 6. τὸ 2 εἰς τὸν 17 περιέχεται 8 καὶ μᾶς μένει 1, ὃ 5 εἰς τὸν 16 δὲν περιέχεται 8, διὰ τοῦτο λέγομεν ὅτι ὁ 2 εἰς τὸν 17 περιέχεται 7, καὶ περισσεύουν 3. ὁ 5 εἰς τὸν 36 ἐμπεριέχεται ὑπὲρ τὰς 7, γράφομεν πηλίκον 7, καὶ τὸ πολλαπλασιάζομεν μὲ τὸν διαιρέτην: 5 ἐπ' 7 ἴσον 35, γράφομεν 5 ὑπὸ τὸν 6 καὶ κρατοῦμεν 3. 2 ἐπ' 7 ἴσον 14 καὶ 3 ἴσον 17, γράφομεν 17. ἀπὸ τὰ 17 ἔπειτα γράφομεν καὶ ἀφαιρῶμεν 5 ἀπὸ 6 μένει 1. 7 ἀπὸ 7 μένει 0 | ἀπὸ 1 μένει 0 καταβαζόμεν καὶ τὸν 7 το 25 εἰς τὸ 17 δὲν περιέχεται καμμίαν φορὰν δια τῆτο γράφομεν πηλίκον 0., καὶ καταβαζόμεν τὸ 2. τὸ 2 εἰς τὰ

Η. Κλάσματα. Εἰς ταύτην τὴν Κλάσιν ἐμπορεῖ ὁ Διδάσκαλος νὰ παραδίδῃ ὅλας τὰς πράξεις τῆς Ἀριθμητικῆς, ἤγουν τοὺς Συμμιγεῖς, τὰ Δεκαδικὰ, Ἐφαρμογὴν τῶν Πράξεων τῆς ἀριθμητικῆς. Μετὰ μισῆν δὲ ὥραν, ἀφ' ἧς γείνουν δύο ἢ τρεῖς ὑπαγορεύσεις, ὁ γενικὸς τῆς Ἀριθμητικῆς Πρωτόσχολος τοὺς κάμνει τὰ σημεῖα, οἱ μαθηταὶ σηκόνονται ἀπὸ τὰ γραφεῖα, ἔπειτα ὁ γενικὸς Πρωτόσχολος τῆς Ἀριθμητικῆς φωνάζει Πρωτόσχολοι τοῦ ἡμικυκλίου τῆς Ἀριθμητικῆς. Αὐτοὶ ἐκβαίνοντες ἀπὸ τὰ γραφεῖα

17 περιέχεται 8 καὶ μᾶς περισσεύει 1. τὸ 5 εἰς τὰ 12 δὲν περιέχεται, διὰ τῆτο λέγομεν, ὅτι τὸ 2 εἰς τὰ 17 περιέχεται 7, καὶ μᾶς περισσεύουν 3. τὸ 5 εἰς τὰ 32 δὲν περιέχεται ἔτι 7. διὰ τῆτο πάλιν λέγομεν, ὅτι τὸ 2 εἰς τὰ 17 δὲν περιέχεται 7, διὰ τῆτο πάλιν λέγομεν ὅτι τὸ 2 εἰς τὰ 17 περιέχεται 6. καὶ μᾶς περισσεύουν 5, τὸ 5 εἰς τὸ 52 περιέχεται ὑπὲρ τὰς 6, διὰ τῆτο γράφομεν πηλίκον 6, καὶ τὸ πολλαπλασιάζομεν μὲ τὸν διαιρέτην, 5 ἐπὶ 6 ἴσον 30 γράφομεν 15 ὑπὸ τὰ 17, γραμμὴν, καὶ ἀφαιρῶμεν 0 ἀπὸ 2 μέτουν 2. 5 ἀπὸ 7 μένουν 2. 1 ἀπὸ 1 μένει 0. τὸ πηλίκον 1706 καὶ κατάλοιπον 22. πολλαπλασιάσατε τὸ πηλίκον μὲ τὸν διαιρέτην, εἰς τὸ γινόμενον προσθέσατε τὸ κατάλοιπον διὰ νὰ ἴδητε ἂν ἦναι ἀληθὴς ἡ πράξις.

μὲ ταχύτητα, λαμβάνουν τοὺς δείκτας τῶν, καὶ ὑπάγουν εἰς τὰς πρὸς τὸ μέρος τῶν Τηλεγράφων ἄκρας τῶν γραφείων, καὶ σιέκονται ὡς οἱ Πρωτόσχολοὶ τῆς Ἀναγνώσεως. Οἱ Ὑπαγορευταὶ σιέκονται πλησίον τῶν Τηλεγράφων, καὶ σιέκονται ὡς οἱ Πρωτόσχολοὶ τῆς Ἀναγνώσεως. Οἱ ὑπαγορευταὶ σιέκονται πλησίον τῶν Τηλεγράφων πρὸς διατήρησιν τῆς εὐταξίας τῶν ἐξερχομένων μαθητῶν. ὁ γενικὸς Πρωτόσχολος τῆς Ἀριθμητικῆς μὲ σημεῖον τῆς χειρὸς στρέφει τὰς μαθητὰς εἰς τὰ ἀριστερὰ, καὶ σημαίνει μίαν, οἱ μαθηταὶ περιστρεφόμενοι ἔρχονται εἰς τὰς κλάσεις τῆς Ἀριθμητικῆς, καθεὶς εἰς τὸ διωρισμένον γραφεῖον του, ὅπου σιέκει ὁ Πρωτόσχολος τῆς Ἡμικυκλίου του. Ἀφ᾽ ἐμβῆν ὅλοι, ὁ διδάσκαλος συρίζει μίαν, οἱ Μαθηταὶ παύουν τὸ προσποιητὸν βῆμα, ὁ γενικὸς Πρωτόσχολος τῆς Ἀριθμητικῆς φωνάζει Εἰς τὰ ἡμι-

Κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον γίνεται ἡ ὑπαγόρευσις καὶ τῶν ἄλλων πράξεων τῆς Ἀριθμητικῆς, ἐσημειώθη δὲ τὸ ἀνωθεν ὑπόδειγμα διὰ τὰς Διδασκάλους, οἷντες εἰς τὸ σχολεῖον τῶν δὲν ἔχουν πίνακας τῆς καθ' ὑπαγόρευσιν Ἀριθμητικῆς, ὅσοι δ' ἔχουν φθάνει νὰ διορίζουν ὑπαγορευτὰς ὅπως ἐν ᾧ ἀναγινώσκουν καὶ ἄλλην παρατήρησιν δὲν χρειάζονται ἐκτὸς τῆ νὰ κόπιον τὴν πρᾶξιν εἰς ἕξ ὑπαγορεύσεις.

κὺκλια τῆς Ἀριθμητικῆς, καὶ σημαίνει μίαν. οἱ μαθηταὶ ὀδηγέμενοι ἀπὸ τῆς πρωτοσχόλους των, ὑπάγουν εἰς τὰ ἡμικύκλια των. Ἀφ' ἧς δὲ ὑπάγουν ὅλοι, ὁ Πρωτόσχολος φωνάζει Ὑπαγορευταί, καὶ σημαίνει μίαν. Εὐθὺς ἐκεῖνοι καταβαίνουν, καὶ προβαίνοντες τὸ μῆκος τῶν γραφείων φθάνουν εἰς τὰ Ἡμικύκλια, καὶ γίνονται μαθηταὶ τῆς Ἀριθμητικῆς. Ὁ διδάσκαλος πάλιν συρρίζει μίαν καὶ παύουν τὸ προσποιητὸν βῆμα, ὁ Πρωτόσχολος σημαίνει μίαν, καὶ οἱ μαθηταὶ σχηματίζοντες ἡμικύκλια ἄρχονται τὰς πράξεις των. Τρόποι δὲ τῆς Ἀριθμητικῆς εἰς τὰ ἡμικύκλια εἶναι οἱ ἀκόλουθοι.

A' κλάσις διδάσκειται τὸς

Ἀριθμητικῆς χαρακτιῆρας.

A' τρόπος. Ὁ Ἐρμηνευτὴς δεικνύει χαρακτιῆρα σημαίνοντα ὅποιονδήποτε ἀριθμὸν. ὁ Μαθητὴς λέγει τὸ σημαίνονμενον τοῦ χαρακτιῆρος 3: ἢ 4 ἢ 5 κ. τ. λ.

B' τρόπος. ὁ Ἐρμηνευτὴς προσφέρει ἀριθμὸν, ὁ δὲ Μαθητὴς δεικνύει μὲ τὸν δάκτυλον τὸν χαρακτιῆρα τοῦ λεχθέντος ἀριθμοῦ.

Γ' τρόπος σιγῆφει τὸν πίνακα, καὶ προσφέρει ἓνα τῶν δέκα ἀριθμῶν, ὁ δὲ μαθητὴς ἀποκρίνεται τὸν ἐπόμενον. ἢ δὲ B. καὶ Γ.

κλάσις διδάσκονται ἀριθμησιν .

Πρῶτος τρόπος . Ὁ Ἑρμηνευτὴς λέγει νὰ γράψωσιν ἓνα ἀριθμὸν ἀπὸ τοὺς εἰς τὸν πίνακα οἷον 5,675 ὁ πρῶτος Μαθητὴς λέγει 5 χιλιάδες , 6 ἑκατοντάδες , 7 δεκάδες , 5 μονάδες , ἔπειτα δεικνύει ἄλλον ἀριθμὸν εἰς τὸν ἀκόλουθον , καὶ ἕτις ἀποκρίνεται ὡς τὸν πρῶτον κ τ λ .

Δεύτερος τρόπος . Ὁ Ἑρμηνευτὴς λέγει νὰ γράψωσιν ἓνα ἀριθμὸν Π: χ. 3,145, ὁ πρῶτος μαθητὴς πλησιάζων εἰς τὸν μαυροπίνακα καὶ γράφων λέγει 3 . χιλιάδες , ὁ δεύτερος πλησιάζων λέγει μία ἑκατοντὰς , ὁ τρίτος 4, δεκάδας . ὁ ἀκόλουθος 5 μονάδας , ὁ ἄλλος 3 χιλιάδας καὶ 145 μονάδας κ τ λ .

Τρίτος τρόπος . Ὁ Ἑρμηνευτὴς γυρίζει τὸν πίνακα καὶ λέγει γράψατε τὸν ἀριθμὸν 7, 895 ὁ πρῶτος Μαθητὴς τὸν γράφει , ἔπειτα ὁ Ἑρμηνευτὴς λέγει ἄλλον εἰς τὸν δεύτερον καὶ καθεξῆς .

Δ' Κλάσις διδάσκειται Πρόσθεσιν .

Πρῶτος τρόπος . Ὁ Ἑρμηνευτὴς κρατεῖ τὸν δείκτην ἐπάνω εἰς ἓν τῶν παραδειγμάτων τῆ πίνακος , ὁ πρῶτος Μαθητὴς πλησιάζων εἰς τὸν μαυροπίνακα καὶ γράφων λέγει , Γράφω τὸν δεῖνα ἀριθμὸν , ὁ δεύτερος λέγει ὑποκά-

τω τὸν δεῖνα, ἀκολουθῶς ὁ τρίτος, ὁ τέταρτος καὶ οἱ λοιποὶ. Ὁ τὸν τελευταῖον Ἀριθμὸν γράφων ἄγει καὶ γραμμὴν, ὁ ἀκόλουθος ἀρχίζει καὶ προσθέτει μίαν στήλην, καὶ γράφει τὸ ἄθροισμα λέγων, γράφω τόσα, καὶ κρατῶ τόσα, ὁ ἀκόλουθος λέγει τόσα κρατῶμεν ἀπὸ τὴν πρώτην στήλην, καὶ τόσα, κάμνουν τόσα· καὶ προσθέτει τὴν δευτέραν στήλην, ὁ ἀκόλουθος τὴν τρίτην καὶ καθεξῆς ὁ τελευταῖος λέγει. Τοῦ ὅλον κάμνει τόσα. εἰς τοιαῦτα ἄλλα παραδείγματα καταγίνονται ἕως ὅτε νὰ τελειώσῃ ἢ τῆ πρώτου τρόπου ὥρα.

Δεύτερος τρόπος. Καθεὶς τῶν Μαθητῶν κατὰ σειρὰν κάμνει μίαν ὁλόκληρον πρόσθεσιν ἐνὸς παραδείγματος διδομένου ὑπὸ τοῦ ἐρμηνευτῆ, λέγει δὲ μεγαλοφόνως τὰ τῆς πράξεως.

Τρίτος τρόπος Ὁ Ἐρμηνευτὴς ὑπαγορεύει ἀριθμοὺς εἰς πρόσθεσιν, καὶ δύο μαθηταὶ γράφουσιν αὐτῆς συγχρόνως ἐπὶ τῆ πίνακος, καθεὶς δ' ἐξ αὐτῶν κάμνει τὴν πράξιν, ὅστις τὴν κάμνει καλῆτερα καὶ ταχύτερα λαμβάνει τὴν θέσιν τῆ ἄλλου. Κατ' αὐτῆς τῆς τρόπους τῆς προσθέσεως γίνονται καὶ ἄλλαι ἀπλαῖ πράξεις τῆς Ἀριθμητικῆς.

Σημείωσις.

Αὐτοὶ οἱ τρόποι γίνονται, ὅταν τὸ Σχολεῖον ἔχη τὰς πλάκας καρφωμένας, εἰς τὰ γραφεῖα, καὶ διὰ τὴν εἰς τὰ ἡμικύκλια Ἀριθμητικὴν ἔχη μαυροπίνακας. Ἄν δὲ τὸ Σχολεῖον δὲν ἔχη ἕτε τὰς πλάκας καρφωμένας, ἕτε δὲ ἄριθμητικὴν μαυροπίνακας. ἔχουν δὲ τὰ παιδία πλάκας, τότε μετὰ τὴν εἰς τὰ γραφεῖα ὑπαγόρευσιν τὰς Ἀριθμητικῆς, τὰ παιδία ἀφ' ἑαυτῶν διὰ τὰ ὑπάγουν εἰς τὰ ἡμικύκλια τῆς Ἀριθμητικῆς, λαμβάνουν μαζῆ τῶν καὶ τὰς πλάκας τῶν, κάμνουν δὲ ὄχι κατὰ τὰς ἀνωθεν τρόπους, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἑξῆς.

Διὰ τὴν Ἀρίθμησιν.

Πρῶτος τρόπος. Ὁ πίναξ τῆς Ἀριθμητικῆς κρέμαται εἰς τὸν τόπον, ὅπως ἦτον ὁ τῆς Αναγνώσεως. Ὁ δ' Ἑρμηνευτὴς δεικνύει ἕνα ἀριθμὸν τῶν εἰς τὸν πίνακα (3,145, Π: χ) καὶ λέγει, γράψατε τὸν ἀριθμὸν 3145. Ὁ πρῶτος μαθητὴς λέγει 3 χιλιάδες, καὶ γράφει τὸν τὸν ἀριθμὸν καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ἄλλοι εἰς τὴν πλάκα τῶν, ὁ ἄλλος λέγει μίαν ἑκατομμύριον, καὶ γράφουσιν ὅλοι κτλ.

Δεύτερος τρόπος. καθὰς εἰς τὸν Μαυροπίνακα.

Τρίτος τρόπος. Ὁ ἐρμηνευτὴς λέγει. γράψαιτε 3,145. ὅλοι εὐθύς γράψουσι τὸν ἀριθμὸν εἰς τὴν πλάκα των καὶ τὸν δείχνουσιν, ὅστις τὸν ἔχη καλῆτερα γραμμένον λαμβάνει τὴν θέσιν τῆ ἄλλῃ. ἔπειτα γράψουσιν ἄλλον ἀριθμὸν κτλ.

Διὰ τὰς τέσσαρας Πράξεις τῆς
Ἀριθμητικῆς.

Πρῶτος τρόπος. Ὅλ' οἱ Μαθηταὶ γράφουσιν εἰς τὴν πλάκα των τὴς ὑπὸ τῆ ἐρμηνευτῆ δεικνυομένους Ἀριθμοὺς. καθεὶς δὲ αὐτῶν κατὰ σειράν, ὃ εἷς μετὰ τῆ ἄλλου κάμνει μέρος τῆς πράξεως ἀπαγγέλλων ἐνιαυτῶ καὶ τὰ πρατιόμενα.

Δεύτερος τρόπος. Ὅλοι γράφουσι τὴς Ἀριθμοὺς, εἷς δ' ἐκ τῶν μαθητῶν μόνος κάμνει μίαν πράξιν ὁλόκληρον, ἀπαγγέλλων μεγαλοφώνως τὰ τῆς πράξεως. Ταύτην δὲ ὅλ' οἱ ἄλλοι γράφουσιν ἐνῶ ἐκεῖνος τὴν ὑπαγορεύει.

Τρίτος τρόπος. Ὅλ' οἱ μαθηταὶ γράφουσι πάλιν τὴς ὑπὸ τῆ Ἐρμηνευτῆ δεικνυομένους Ἀριθμοὺς, καθεὶς κατὰ μέρος κάμνει τὴν πράξιν σιωπῶν. Τὸν δὲ πρῶτον τόπον λαμβάνει ὁ ἀξιώτερος, ἤγουν, ὃ ὀρθότερον καὶ ταχύτερον πράξας.

Μετὰ τὸν τρίτον τρόπον τῆς Ἀριθμητικῆς ἐγκωμιάζονται καὶ βραβεύονται οἱ πρῶτοι ὡς εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, Γίνεται δὲ ἡ προσευχὴ, κατατάσσονται οἱ μαθηταὶ εἰς λόχους ἐνοριῶν καὶ ἀναχωρεῖσι, γίνονται δὲ ὅλ' ἀπαράλλακτως καθὼς καὶ τὸ πρῶτ'.

Μετὰ τὸ Μεσημέριον διαρκεῖ ἡ παράδοσις ὑπὲρ τὰς τρεῖς ὥρας. ἡ μία καὶ μισὴ διὰ τὴν ἀνάγνωσιν, ἄλλη μισὴ διὰ τὴν εἰς τὰ γραφεῖα ὑπαγόρευσιν τῆς Ἀριθμητικῆς, ἄλλη μία διὰ τὴν εἰς τὰ ἡμικύκλια ἀριθμητικῆν, διὰ καθένα τρόπον αὐτῆς εἴκοσι λεπτά.

ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΣΤΟΙΧΩΝ.

Μαθητολόγιον, ἢ Γενικὸς
Κατάλογος.

Εἰς αὐτὸ τὸ κατάστιχον καταγράφονται ὅλ' οἱ Μαθηταὶ τῆς σχολείου ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς ἐλεύσεώς των, σημειουμένων εἰς χωριστὰς στήλας τῶν ὀνομάτων, ἐπωνύμων, καὶ τῆς ἡλικίας αὐτῶν, τῆς ἐπαγγέλματος καὶ τῆς κατοικίας τῶν γονέων, τῆς ἀριθμῆ τῶν κλάσεων τῶν Μαθητῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἐλθόντες διωρίσθησαν, τῶν ὅσα διέτρεξαν καὶ τῆ ὅσον

καιρὸν εἰς αὐτὰς διέτριψαν (ἴδε το' ἄντικρυ ὑπόδειγμα). Ἐκ τῶν εἰς τὸν Πίνακα τῆ Μαθητολογίου σημειωμένων δηλοποιεῖται, ὅτι ὁ Δημήτριος Πέτρου Γεωργιάδης, ἦλθε κατὰ πρῶτον εἰς τὸ Σχολεῖον τὴν δεκάτην πέμπτην ἡμέραν τοῦ πρώτου μηνὸς τῆ παρόντος ἔτους, ἤγουν εἰς τὴν 15 τοῦ Ἰανουαρίου. προεβιβάσθη εἰς τὴν δευτέραν κλάσιν τῆς Ἀναγνώσεως τὴν δεκάτην ἑννατην Φεβρουαρίου. εἰς τὴν τρίτην ἢ εἰς τὰς τριάντα Ἀπριλλίου, ὅταν ἦλθεν, ἐτάχθη εἰς τὴν πρώτην κλάσιν τῆς γραφῆς, καὶ ἦτον ἀκόμη εἰς τὴν αὐτὴν τὴν 30 Ἀπριλλίς.

Εἰς τὴν στίλβην τῶν παρατηρήσεων σημειοῦνται ἡ ἐποχὴ τῆς Ἀναχωρήσεως τοῦ μαθητῆ καὶ τὸ μέρος εἰς τὸ ὅποῖον ἐπηγε.

Τὸ Μαθητολόγιον γίνεταί καὶ δι' ἓνα χρόνον, καὶ διὰ δύο, καὶ διὰ τρεῖς.

Πρόσκλησις ἢ Μηνιαῖοι Κατά-
λογοι κρατέμενοι ὑπὸ τῶν
Πρωτοσχόλων.

Οἱ κατάλογοι εἶσι, ὄντες τὸν ἀριθμὸν ὀκτώ, χρησιμεύουν εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ σημει-

ωσιν τῆς καθ' ἡμέραν παρουσίας τῶν Μαθη-
τῆν, διαρκῶσι δ' ἓνα μῆνα (α), καὶ δείχνουσι
τὰς μαθητὰς καιατεταγμένους κατὰ τὸ μά-
θημα τῆς γραφῆς. διὰ τὸν ἐπόμενον μῆνα
πρέπει νὰ γίνονται νέοι κατάλογοι, διὰ τὰς
ἐκ τῶν εἰς τὴν γραφὴν προβιθασμῶν καὶ ὑ-
ποβιθασμῶν.

Ἐκ τῶν εἰς τὸν κατάλογον ἰστίον σημειω-
μένων δεικνύεται, ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ἦτο πα-
ρὼν τὴν πρώτην, ἢ δευτέραν τῆ μηνὸς Ἰουνίου
καὶ ὁ Ἀντωνιος ὁμοίως. Οὗτος ἦτο παρὼν
τὴν τρίτην, ἐκεῖνος δὲ ἀπὼν. τὴν τετάρτην ἦ-
σαν καὶ οἱ δύο παρόντες εἰς τὸ πρωῖνὸν μά-
θημα μόνον.

Ὁ γραφόμενος λοιπὸν σταυρὸς ἀντικρουτῆ
ὀνόματος εἰς τὴν στήλην ἐκάστης ἡμέρας ση-
μαίνει, ὅτι καὶ εἰς τὰς δύο παραδόσεις ἦτο
παρὼν ὁ μαθητὴς. Ἡ ἀντι τοῦ σταυ-
ροῦ ὀριζόντιος γραμμὴ σημαίνει, ὅτι μόνον
τὸ πρωῖ ἦτο παρὼν, ἢ δὲ κάθετος, ὅτι μόνον
μετὰ μεσημβρίαν ἦλθε.

(α) Εἰς τὰ μικρὰ σχολεῖα ὅπου μόνον ὁ
Διδάσκαλος ἐκφωνεῖ τὴν πρόσκλησιν, αὐτὴ
εἶναι εἰς εἶδος φυλλαδίου, καὶ διαρκεῖ ἀρκετὸν
καιρὸν. εἶναι δὲ οἱ Μαθηταὶ γραμμένοι ὄχι
κατὰ κλάσεις ἀλλὰ κατ' Ἀλφάβητιον. Αἰσιτῆλαι
γίνονται ἀπαραλλάκτως καθὼς καὶ τῶν Μη-
νιαίων παρομοίως καὶ τὰ σημεῖα τῶν πα-
ρευρέσεων.

Δευτέρα

ΚΑΤΑΣΤΙΧΟΝ

τοῦ ἐκ τῆς προσκλήσεως προκύπτοντος

Τῆν 3 Ἰουλίου 1836.

Πρωτ	παρόν- τες.	ἀπόν- τες	τὸ ἄλλο	μετὰ Με- σημβρίαν.	παρόν- τες.	ἀπόν- τες	τὸ ἄλλο
ἀ. Κλάσις	25	15	40	ἀ. Κλάσις	24	16	40
β. Κλάσις	20	10	30	β. Κλάσις			
γ. Κλάσις	15	5	20	γ. Κλάσις			
δ. Κλάσις	17	8	25	δ. Κλάσις			
ε. Κλάσις	23	8	31	ε. Κλάσις			
ς. Κλάσις	22	3	35	ς. Κλάσις			
ζ. Κλάσις	19	12	31	ζ. Κλάσις			
η. Κλάσις	11	12	33	η. Κλάσις			
τὸ ἄλλο	122	73	225	τὸ ἄλλο			

ΠΑΝΑΘΗΡΗΣΕΙΣ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

των βιβλίων της βιβλιοθήκης

Τμήμα Βιβλίων

Αρ.	Τίτλος	Αριθμ. τόμων	Αριθμ. τόμων	Αριθμ. τόμων
1	Εισαγωγή	1	1	1
2	Εισαγωγή	1	1	1
3	Εισαγωγή	1	1	1
4	Εισαγωγή	1	1	1
5	Εισαγωγή	1	1	1
6	Εισαγωγή	1	1	1
7	Εισαγωγή	1	1	1
8	Εισαγωγή	1	1	1
9	Εισαγωγή	1	1	1
10	Εισαγωγή	1	1	1
11	Εισαγωγή	1	1	1
12	Εισαγωγή	1	1	1
13	Εισαγωγή	1	1	1
14	Εισαγωγή	1	1	1
15	Εισαγωγή	1	1	1
16	Εισαγωγή	1	1	1
17	Εισαγωγή	1	1	1
18	Εισαγωγή	1	1	1
19	Εισαγωγή	1	1	1
20	Εισαγωγή	1	1	1
21	Εισαγωγή	1	1	1
22	Εισαγωγή	1	1	1
23	Εισαγωγή	1	1	1
24	Εισαγωγή	1	1	1
25	Εισαγωγή	1	1	1
26	Εισαγωγή	1	1	1
27	Εισαγωγή	1	1	1
28	Εισαγωγή	1	1	1
29	Εισαγωγή	1	1	1
30	Εισαγωγή	1	1	1
31	Εισαγωγή	1	1	1
32	Εισαγωγή	1	1	1
33	Εισαγωγή	1	1	1
34	Εισαγωγή	1	1	1
35	Εισαγωγή	1	1	1
36	Εισαγωγή	1	1	1
37	Εισαγωγή	1	1	1
38	Εισαγωγή	1	1	1
39	Εισαγωγή	1	1	1
40	Εισαγωγή	1	1	1
41	Εισαγωγή	1	1	1
42	Εισαγωγή	1	1	1
43	Εισαγωγή	1	1	1
44	Εισαγωγή	1	1	1
45	Εισαγωγή	1	1	1
46	Εισαγωγή	1	1	1
47	Εισαγωγή	1	1	1
48	Εισαγωγή	1	1	1
49	Εισαγωγή	1	1	1
50	Εισαγωγή	1	1	1

ΒΙΒΛΙΟΠΛΗΘΗΚΗ

Μετὰ τὰς στήλας τῶν ἡμερῶν ἐκάστης ἐβδομάδος, χωρίζεται ἄλλη στήλη εἰς τὴν ὁποίαν σημειώνεται ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς καθεμίαν ἐβδομάδα ἀπαισιῶν ἐκάστου, καθ' ἡμέρας λογιζομένων, καὶ αἱ αἰτίαι αὐτῶν, εἰς δὲ τὴν στήλην τῶν παρατηρήσεων δηλεῖται ἡ ὁλόκληρος ποσότης τῶν κατὰ μῆνα ἀπόντων καὶ αἱ αἰτίαι αὐτῶν.

Καθεὶς τῶν ὀκτώ τῶν καταλόγων πρέπει νὰ ᾖ κολημένος εἰς πινακίδα, καὶ νὰ ἔχη προσηρητημένον καὶ ἔν μολυβδοκόνδυλον.

Κατὰ στιχὸν τῷ ἐκ τῆς προσκλήσεως προκύπτοντος.

Τῷτο μεταχειρίζεται ὁ διδάσκαλος διὰ νὰ καταγράφη τὴς ἀναφερομένους ἀριθμὸς ὑπὸ τῶν Πρωτοσχόλων ὑπαγορευτῶν, οἵτινες τελειόνοντες τὴν Πρόσκλησιν ἐρχόμενοι εἰς τὸν Διδάσκαλον λέγουσι. τόσοι παρόντες, τόσοι ἀπόντες, τὸ ὅλον τόσοι. Ἰδὲ δὲ εἰς παράδειγμα μία Σελὶς τῷ κατασίχῳ τῷτο.

Περὶ εὐταξίας τῷ Σχολείου καὶ περὶ τῶν χρεῶν τῷ Διδασκάλῳ.

Εἰς καθὲν Ἀλληλοδιδασκτικὸν σχολεῖον πρέπει νὰ ᾖ κολημένα κατὰ πάντα μεγίστη τάξις. τὴν πε-

ριγραφὴν τῆ καθενὸς τῶν εἰς τὸ διδακτῆριον κινήτων πραγμάτων, τῶν ὁποίων ἐκάμαμεν τὴν περιγραφὴν ὁ τὸπος πρέπει νὰ ᾖναι ὁ αὐτὸς χωρὶς νὰ παραλλάσσεται.

Ὁ τρόπος τῆς παραδόσεως τῶν Μαθημάτων πρέπει νὰ ᾖναι ὁ αὐτὸς καθημέραν. διὰ τῆτο οἱ τρόποι τῆς ἀσκήσεως πρέπει νὰ γράφονται εἰς πίνακας διὰ ν' ἀναγιγνώσκονται ἀπὸ τῆς τῆς ὀγδῆς κλάσεως Μαθητῆς, οἷτινες ὡς ἐπιτοπλεῖσιον εἶναι καὶ Πρωτόσχολοι Ἑρμηνευταί.

Εἰς καιρὸν γραφῆς καὶ τῆς καθ' ὑπαγόρευσιν Ἀριθμητικῆς ἄλλη φωνὴ πλὴν τῆς τοῦ ὑπαγορευτῆ δὲν πρέπει ν' ἀκείται.

Εἰς τὰ ἡμικύκλια ἔτε μὲ μεγάλην φωνὴν ὥστε νὰ ταράττωσι τὰ πλησίον ἡμικύκλια, ἔτε μὲ τόσον μικρὰν ὥστε νὰ μὴ ἀκείουν οἱ εἰς τὸ αὐτὸ ἡμικύκλιον ὄντες πρέπει νὰ γίνεται ἡ Ἀνάγνωσις.

Δὲν πρέπει νὰ συγχωρῆται εἰς τῆς Μαθητῆς κρότος ποδῶν μέγιστος εἰς καιρὸν τῆ Βήματος, ἔτε στροφὴ τοῦ σωματῆος τῶν ἐδῶ κ' ἐκεῖ.

Χρέη τοῦ διδασκάλου.

Ὁ διδάσκαλος πρέπει νὰ ᾖναι σεμνοπρεπῆς διὰ νὰ ἡσυχάζῃ τῆς μαθητῆς δὲν πρέπει νὰ παραφωναίῃ, ὅπου Διδάσκαλος φωναλαῶς ἐκεῖ μαθηταί φωναλαδικώτατοι ἂν τῆς ὀμιλῆ μὲ χαμηλὴν φωνὴν θέλουν βιάζεσθαι νὰ παύ-

ουν τὴν ταραχὴν διὰ τὰ τὸν ἀπέσουν τι διατάττει .

Χρεωσιεῖ ὁ διδάσκαλος νὰ ἦναι πάντοτε ὁ αὐτὸς εἰς τὰς Μαθητὰς, καὶ νὰ μὴ τὸς βραβεύῃ ἕτε τιμωρῇ ἀπερισκέπτως . οἱ Μαθηταὶ νὰ τον ἀγαπῶν μὲν ἀλλ' ἐνταυτῷ νὰ τον φοβῶνται καὶ νὰ τον σέβωνται .

Νὰ μὴν ὁμιλῇ ἐδ' αὐτὸς ἐδ' οἱ Πρωτόσχοιοι τοῦ πρὸς τὸς μαθητὰς ὑπεροπτικῶς καὶ μὲ καταφρονητικὰ ἐπίθεται βρὲ ! μωρὲ ! κτλ .

Νὰ φυλάττῃ τὰς ὥρας τῶν μαθημάτων αὐστηρῶς ἀμειψάτους, καὶ ὄν ἐδὲ τὰ μισὰ παιδία δὲν ἦναι συνηγμένα εἰς τὴν διωρισμένην ὥραν ν' ἀρχίζῃ .

Πρὸ τῆς Παραδόσεως νὰ εἰσιμαζῇ ὅλα διὰ νὰ μὴ χάνεται οὐδὲ στιγμή ὅπου τὰς διωρισμένας τῆς παραδόσεως ὥρας

Νὰ παραιτηθῇ τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου .

Νὰ μὴν ἐπιμελῆται ἄλλον Μαθητὴν περισσότερο καὶ ἄλλον ὀλιγώτερον .

Νὰ μὴ δέχεται μαθητὴν ἄλλου σχολείου χωρὶς τὴν εἰδητὴν τῆς διδασκάλου τοῦ καὶ τὴν ἄδειαν τῆς ἐπιτροπῆς .

Νὰ μὴ κινεῖται ὡς κτηνὴ τὸς μαθητὰς .

Νὰ μὴ μεταχειρίζεται λόγους ὑβριστικὰς, ἐπειδὴ τότε ἀντὶ τὰ παιδία νὰ γείνουν χρησθήδη γίνονται κακοηθίστατα .

Νὰ μὴ ζητῆ ποτὲ ἕτε ἀποτόμως ἕτε μέτρο-
πον δῶρα ἀπὸ τινος μαθητῆν. Καὶ ἐγγένει
νὰ παραιτηθῆ νὰ μὴ προσκρέη εἰς τὸ παρα-
μικρὸν. Μαλίστα δὲ ὅσοις τῶν Διδασκά-
λων παραβῆ τὰ δύο τελευταῖα πρέπει ν' ἀπο-
βάλλεται.

Νὰ διδάσκη δις τῆς ἐβδομάδος Κατήχησιν.

Νὰ ἐκτελῆ τὰ τῆς προσευχῆς κατὰ τὴν τά-
ξιν τῆς Ἀλφαβηταρίου ἀνελλιπῶς, λέγων καὶ
τὴν εὐχὴν τὴν ἀναλογον εἰς τὴν ὥραν.

Νὰ μὴ δέχεται βιβλία εἰς ἀνάγνωσιν τῶν
μαθητῶν θρησκευτικὰ καὶ ἠθικὰ παρ' ὅσα
διορίζονται ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν τὴν Ἐκκλη-
σιασικὴν.

Νὰ μὴ διδάσκη γραμματικὴν, καὶ πα-
ραδίδει μαθήματα παραβλέπων τὰ χρέη του,
ἀλλὰ τῆς προχωρήσαντας μαθητὰς νὰ ἀναγ-
γέλη εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν.

Τ Ε Λ Ο Σ

40

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Κ. Θ. ΔΗΜΑΡΑ